

سؤالات کتاب دین و زندگی (۳) رشته ادبیات و علوم انسانی

سوالات درس یک

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- هر کدام از ما بر اساس..... خویش خدا را درمی یابیم و..... درک می کنیم. فطرت- حضورش
- ۲- قرآن کریم ما را به عمیق تر درباره خدا فرا می خواند معرفت
- ۳- پدیده ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به..... هستند که خودش نباشد بلکه وجودش از خودش باشد. پدید آورنده ای- پدیده
- ۴- یک پدیده فقط در صورتی در..... خود نیازمند دیگری نیست که خودش موجود باشد. وجود- ذاتا
- ۵- ما هر پدیده های جهان در..... و..... خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. پدید آمدن- هست شدن
- ۶- انسانهای آگاه دائما سایه لطف و رحمت خدا را احساس می کنند و خود را عنایات او می دانند. نیازمند- پیوسته
- ۷- خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات خود را از او می گیرند و به سبب او پیدا و..... و پایه عرصه هستی می گذارند. وجود- آشکار شده
- ۸- هر موجودی در حد خودش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و..... الهی است. تجلی بخش- صفات
- ۹- خداوند حقیقتی دارد در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و..... را شناسایی نماید. نامحدود- ذاتش
- ۱۰- رؤیت خدا با چشم، غیر ممکن است زیرا چشم ساختار..... و..... دارد و فقط می تواند از اشیاء عکس برداری کند. مادی - جسمانی
- ۱۱- معرفت عمیق و والا، معرفتی است که انسان بتواند با هر چیزی را ببیند و هدفی قابل دسترس است ، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکي و..... دارند. خدا- صفای باطن

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

- ۱۲- هر کدام از ما بر اساس فطرت خویش خدا را در می یابیم و حضورش را درک می کنیم. ص
- ۱۳- اگر به خود نظر کنیم خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان هست. غ
- ۱۴- پدیده ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند پدید آورنده ای هستند. ص
- ۱۵- در صورتی یک موجودی پدیده نیست که در وجود خود نیازمند به دیگری نیست. ص
- ۱۶- خداوند موجود برتر و متعالی است که ما و پدیده های جهان در پدید آمدن و هست شدن خود به او نیازمندیم. ص
- ۱۷- عقل انسان می گوید که هر موجودی به آفریننده نیاز دارد. غ
- ۱۸- ذهن ما می پذیرد که وجودی که ذاتا موجود است نیاز به پدیده آورنده دارد. غ
- ۱۹- موجودات پس از پیدایش مانند لحظه نخست خلق شدن به خدا نیازمند هستند بنابراین دائما با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند. ص
- ۲۰- هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود نیاز او را کمتر احساس و عجز و بندگی خود را کمتر ابراز می کند. غ
- ۲۱- خداوند حقیقتی محدود است در نتیجه ذهن ما می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی کند. غ
- ۲۲- اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والا است. ص
- ۲۳- خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند. ص
- ۲۴- خداوند را در این دنیا نمی توان با چشم مادی دید بلکه در آخرت می توان او را با این چشم مشاهده کرد. غ

سوالات کوتاه پاسخ

- ۲۵- جهان هستی در چه مرحله‌ای به خدا نیازمند است؟ نام ببرید؟
در دو مرحله ۱- در پیدایش ۲- در بقاء
- ۲۶- علت اینکه پیامبر گرامی اسلام (ص) فرموده اند «تفکروا فی کل شیء ولاتفکروا فی ذات الله» چیست؟
چون ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم.
- ۲۷- با توجه به حدیث «ولاتفکروا فی ذات الله» پیامبر گرامی فرمودند درباره چه چیزی فکر نکنید و علت آن چیست؟
چیستی خداوند- چون لازمه شناخت هر چیزی احاطه بر آن است.
- ۲۸- اگر بگوییم «رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه مواد برق با جریان برق است» از این تشبیه به چه چیزی پی می‌بریم؟
نیاز پدیده‌ها به پدیدآورنده در ایجاد و بقاء
- ۲۹- کدام استدلال گویای این حقیقت است که «ماوهمه پدیده‌های جهان، در پدید آمدن وهست شدن به آفریننده‌ای نیازمندیم که سرچشمه هستی باشد»؟
موجودات جهان، پدیده‌هایی هستند که وجودشان از خودشان نیست - هر پدیده‌ای برای موجود شدن نیازمند به دیگری است.
- ۳۰- در چه صورتی یک موجود در وجود خود به دیگری نیازمند نیست و در چنین حالتی دارای چه ویژگی و خصوصیتی است؟
خودش ذاتا موجود باشد- دیگر پدیده نیست و خودش همواره بوده و خواهد بود.
- ۳۱- اگر بگوییم «رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد برق است» وجه شباهت در چه چیزی است؟
در اینکه موجودات در هر «آن» به خداوند نیازمندند.
- ۳۲- پیامبر گرامی اسلام (ص) علی‌رغم دعوت مردم به تفکر، آن را در چه چیزی ممنوع نموده اند و علت آن چیست؟
چیستی خداوند- چون خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ذهن به حقیقت خداوند احاطه پیدا نمی‌کند.
- ۳۳- خداوند در قرآن کریم، خودش را نور آسمان‌ها و زمین معرفی می‌کند، این معرفت و شناخت چه ثمره‌ای برای انسان اندیشمند دارد؟
هر موجودی، در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
- ۳۴- چه زمانی خداوند، برای رسیدن به معرفت عمیق و والا به کسی کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به او خواهد چشاند؟
انسانی که قدم پیش‌گذارند و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنند.
- ۳۵- در چه صورتی انسان می‌تواند لذت معرفت عمیق را کسب کند؟
الف) قدم پیش‌بگذارد ب) با عزم و تصمیم قوی حرکت کند ج) خدا به او کمک کند
- ۳۶- قرآن کریم رابطه میان خود و جهات خلقت را با کدام کلمه بیان می‌کند و این کلمه چه مفهومی را می‌رساند؟
نور- وابستگی موجودات در پیدایش و آشکاربودن آن‌ها به سبب خداوند متعال
- ۳۷- نور بودن خداوند به چه معناست؟
یعنی تمام موجودات «وجود» خود را از خدا می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پایه عرصه هستی می‌گذارند.
- ۳۸- چرا کسانی که با دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند؟
چون هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
- ۳۹- در چه صورتی انسان به نیاز خودش آگاه‌تر می‌شود و ثمره آن چیست؟
هرچه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود- افزایش عبودیت و بندگی
- ۴۰- هرگاه معرفت عمیق خود را درباره خداوند افزایش دهیم و به خود نظر کنیم، خود را به چه صورتی می‌یابیم؟
خود را پدیده‌ای که نیازمند به دیگری که خودش ذاتا موجود باشد می‌بینیم.
- ۴۱- تفاوت بنیادی میان رابطه جهان خلقت با خالق و رابطه بنا با ساختمان در چیست؟
بنا نه اجزای ساختمان را پدید آورده و نه خواص آن اجزا را
- ۴۲- بنای ساختمان چه نقشی دارد و نتیجه آن چیست؟
جابه‌جا کردن مواد و چینش آن‌ها- بی‌نیازی از سازنده پس از ساخته شدن

سوالات تشریحی

- ۴۳- برای نیازمندی جهان به خدا در پیدایش استدلال کنید؟ (از چه مقدماتی می توان به این نتیجه رسید که جهان در پیدایش به نیازمند است؟ مقدمه ۱- اگر به خودواشیای پیرامون خود نظر کنیم خودواشیای را پدیده هایی می یابیم که وجودوهستی مان از خودمان نیست. مقدمه ۲- پدیده ای که وجودش از خودش نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای است که خودش پدیده نباشد. نتیجه: ما و پدیده ای جهان، در پدید آمدن وهست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد، این موجود برتر و متعالی « خداوند » نامیده می شود.
- ۴۴- با ذکر مثالی توضیح دهید چرا پدیده ای که وجودش از خودش نباشد برای موجود شدن نیازمند دیگری است؟ پدیده ها ، که وجودشان از خودشان نیست ، برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد؛ همان طور که چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خودش شیرین باشد.
- ۴۵- چرا موجودات این جهان باید به آفریننده نیاز داشته باشند اما خود آفریننده به خالق نیاز نداشته باشد؟ اگر کسی بگوید هر موجودی به آفریننده نیاز دارد باید نتیجه بگیرد که خدا هم به آفریننده نیازمند است نتیجه چنین فکری این اسن که هیچ چیز وجود پیدا نکند زیرا هر موجودی را که فرض کنیم، باید قبل از آن موجودی باشد تا آن را پدید آورد و این سلسله تابی نهایت پیش خواهد رفت و هیچ گاه هیچ موجودی پدید نخواهد آمد در حالی که چنین چیزی غیر ممکن است .
- ۴۶- آیا رابطه جهان با خدا مانند رابطه بنا با مسجد یا ساختمان است توضیح دهید؟ * چه تفاوتی میان رابطه جهان با خدا و رابطه بنا با ساختمان است توضیح دهید؟
- یک تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد مسجد و ساختمان از مصالحی تشکیل شده است که خواصی دارند که بنا نه خواص شان را ایجاد کرده و نه هیچ کدام از آنها را بوجود آورده است کار بنا فقط جابه جا کردن مواد و چینش آنهاست اما خداوند خالق سنگ و گچ و چوب ، و خواص آنها و حتی خالق خود بناست پس وجود بنا و وجود مصالح و خواصشان وابسته به خداست و خداوند هر لحظه اراده کند، آنها را از بین می روند به همین دلیل ، جهان همواره در هر « آن » به خدا نیازمندا است و این نیاز هیچ گاه قطع و یا کم نمی شود. مسجد با ساخته شدن، از بنا بی نیاز می شود اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه نخست خلق شدن ، به خدا نیازمند هستند.
- ۴۷- رابطه نیازمندی جهان به خدا در بقاء را با توجه به تشبیه « رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد برق است » توضیح دهید؟ رابطه خداوند با جهان ، تا حدی شبیه مولد برق با جریان برق است؛ همین که مولد متوقف شود جریان برق هم قطع می گردد و لامپ های متصل به آن نیز خاموش می شود. بنا بر این موجودات پس از پیدایش نیز همچنان ، مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند . از این رو دائما با زبان حال، به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند.
- ۴۸- آیا می توان به ذات خداوند پی برد و چپستی او را مشخص کرد؟ خیر؛ زیرا خداوند حقیقتی نامحدود است؛ از طرفی ذهن ماموضوعاتی که نامحدودند و بر آنها احاطه و دسترسی ندارد گنجایش درک آنها را ندارد پس ذهن ما نمی تواند به حقیقت خدا احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید.
- ۴۹- چرا روئیت خداوند با چشم غیر ممکن است؟ زیرا الف) چشم ساختار مادی و جسمانی دارد و فقط از اشیاء می تواند عکس برداری کند ؛ آن اشیایی که طیف نوری قابل درک برای چشم را منعکس کنند.
- ب) چشم حتی توانایی دیدن همه اشیای مادی را هم ندارد ، چه برسد به موجودات غیر مادی (مانند فرشتگان) و از این بالاتر به وجود مقدس خداوند که هیچ شکل و تصویری و هیچ طول و عرض و ارتفاعی ندارد خدا در دنیا و در آخرت قابل مشاهده با چشم نیست.
- ۵۰- چگونه می توان خدا را دید؟
- خدا موجود مادی نیست بنابراین نمی توان او را با چشم مادی در دنیا یا آخرت دید نوعی از دیدن وجود دارد که نه تنها امکان پذیر است، بلکه از برترین هدف های زندگی است و هر کس باید برای رسیدن به چنین دیدنی تلاش کند. این مرتبه ، دیدن به وسیله « قلب » و ملاقات با خداست.

سوالات درس دو

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- توحید به معنای اعتقاد به خدای.....است یعنی خدا بی همتاست و.....ندارد. یگانه- شریکی
- ۲- رسول خدا از همان آغاز رسالت خود، از مشرکان می خواست با گفتن جمله.....دست از.....وبت پرستی بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند. لاله الا الله- شرک
- ۳- توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند.....و.....جهان است. تنها مبداء - خالق جهان
- ۴- این تصور که چند خداوند وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند، به معنای آن است که هر کدام از آنهاو.....هستند. محدود- ناقص
- ۵- تصور چند خدایینیست و خدای واحدجهان است. صحیح- آفریننده
- ۶- واحد قهار بودن خداوند به معنای آن است که جای خالی برای.....باقی نگذاشته است تا آنخود را نشان دهد. غیر- غیر
- ۷- هر کس که چیزی را پدید می آوردآن است از آنجا که خدا تنها خالق جهان است پس تنهاآن نیز هست. مالک- مالک
- ۸- هر کس مالک چیزی باشد حق.....و.....در آن چیز را دارد. تصرف- تغییر
- ۹- از آنجا که خداوند تنها مالک جهان است تنهاو.....جهان نیز هست. ولی- سرپرست
- ۱۰- اگر خداوند پیامبر(ص) را انسانها معرفی می کند بدین معناست که ایشان را واسطهخود و رساننده فرمان هایش قرار داده است. ولی- ولایت
- ۱۱- رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که.....و.....مخلوق به اوست. تدبیر- پرورش
- ۱۲- شرک به معنایقرار دادن برای خداست هر کس که معتقد باشد خداوند شریک دارد.....به حساب می آید. شریک- مشرک
- ۱۳- اگر کسی معتقد باشد که این جهان راآفریده اند گرفتار شرک در.....شده است. چند خدایی-

خالقیت

- ۱۴- اگر کسی معتقد به شرک در.....باشد معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود. خالقیت
- ۱۵- شرک در ولایت عبارت است از اعتقاد به اینکه علاوه بر خدا و در کنار او دیگرانی نیز هستند که.....جهان را بر عهده دارند. و خودشان حق.....در جهان را دارا می باشند. سرپرستی- تصرف
- ۱۶- شرک در ربوبیت عبارت است از اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند در کنار او دیگرانی هستند که.....امور موجودات را بر عهده دارند. تدبیر

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

- ۱۷- مهمترین اعتقاد دینی ، توحید و یکتاپرستی است. ص
- ۱۸- توحید مانند روحی در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات و معنا می بخشد. ص
- ۱۹- جمله لاله الا الله فقط یک شعار است. غ
- ۲۰- توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند مالک موجودات است. غ
- ۲۱- تصور چند خدایی صحیح نیست و خدای واحد آفریننده جهان است. ص
- ۲۲- توحید در ولایت یعنی هر کسی که چیزی را پدید آورد مالک آن است. غ
- ۲۳- از آنجا که خداوند تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست و مخلوقات جز به اذن و اجازه او نمی توانند در جهان تصرف کنند. ص
- ۲۴- کلمه رب بیش از ۹۰۰ بار در قرآن کریم آمده است. ص
- ۲۵- توحید در ربوبیت بدان معناست که موجودات به خصوص انسان قدرت تدبیر ندارند. غ
- ۲۶- اگر کسی در کنار ربوبیت الهی برای خود یا سایر موجودات حساب جداگانه باز کند گرفتار شرک شده است. ص
- ۲۷- نظام خلقت مبتنی بر حق است هر انسانی که در مسیر بندگی پیش رود و در پیشگاه خداوند منزلتی یابد قدرتی پیدا می کند که برتر از قدرت های طبیعی است. ص

سوالات کوتاه پاسخ

- ۲۸- مهمترین اعتقاد دینی و سرلوحه دعوت پیامبران چیست؟ توحید و یکتاپرستی
- ۲۹- قرآن کریم اخلاق، احکام و همه اعمال فردی و اجتماعی مومنان را بر چه مدارای قرار داده است؟ توحید

- ۳۰- توحید را تعریف کرده و مراتب آن را نام ببرید؟ توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است؛ یعنی خدایی هم‌تاست و شریکی ندارد. توحید در ۱- خالقیت ۲- مالکیت ۳- ولایت ۴- ربوبیت
- ۳۱- مفهوم توحید در خالقیت چیست؟ معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است، موجودات مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.
- ۳۲- قهار بودن خداوند به چه معناست؟ به معنای جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد.
- ۳۳- مفهوم توحید در مالکیت را بنویسید؟ هر کس که چیزی را پدید می آورد مالک آن است. از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز هست.
- ۳۴- توحید در ولایت را تعریف کنید؟ هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد به این حق تصرف، ولایت و سرپرستی می گویند.
- ۳۵- رب به چه معناست؟ رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست.
- ۳۶- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ الف) شرک ب) مشرک
الف) شرک به معنای شریک قرار دادن برای خدا است. ب) مشرک: هر کس که معتقد باشد خداوند شریک دارد.
- ۳۷- مراتب شرک را نام ببرید؟ شرک در: ۱) خالقیت ۲) مالکیت ۳) ولایت ۴) ربوبیت
- ۳۸- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ الف) شرک در خالقیت ب) شرک در مالکیت ج) شرک در ولایت د) شرک در ربوبیت
الف) اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خالق آفریده اند گرفتار شرک در خالقیت شده است.
ب) شرک در مالکیت: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگری هم مالک بخشی از جهان هستند.
ج) شرک در ولایت: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگری نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند و خودشان حق تصرف در جهان را دارا می باشند.
د) اعتقاد به اینکه علاوه بر خدا و در کنار او، دیگری نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند.
- ۳۹- نتیجه شرک در خالقیت چیست؟ اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود.
- ۴۰- عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان چه زمانی مصداق شرک است؟ زمانی که این توانایی را از خود آنان بدانیم.
- ۴۱- گروهی که بزرگ ترین ضربه را بر پیکر اسلام وارد کرده اند چه نام دارند و اعتقاد غیر عقلانی آنها چیست؟
تکفیری ها- طلب دعا و درخواست شفاعت را شرک می دانند- توسل به پیامبران و معصومین را شرک می دانند- هر مسلمانی را که مانند آنها نمی اندیشد، مشرک می دانند.
- ۴۲- اعتقاد به شرک در خالقیت لزوما چه شرکی را نیز به همراه دارد؟ شرک در مالکیت
- ۴۳- این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان هستند یا باهمکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند، به چه معناست؟
هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند- هر یک از خدایان کمالاتی را دارد که دیگری ندارد.
- ۴۴- گفتن جمله (لا اله الا الله) از آغاز رسالت پیامبر (ص) برای مسلمانان چه ثمره ای در پی دارد؟
تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود و دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می گردد.
- ۴۵- اگر خداوند متعال به به کسی اذن دهد تا در اشیائی تصرف نماید، این اجازه چه مفهومی دارد؟
در مسیر و مجرای ولایت الهی قرار گرفته و از خودش استقلال ندارد.
- ۴۶- این که مسلمانان پس از رحلت پیامبر (ص) خدا، کنار قبر ایشان می رفتند یا از دور درخواست خود را مطرح می کردند، بطلان کدام تفکر انحرافی را نشان می دهد؟
طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای آن که خدا انسان را ببخشد، شرک است.
- ۴۷- آیا اگر کسی از پدر و مادرش و یا هر مومنی بخواهد که برای سعادت مندی او دعا کنند چنین درخواستی شرک آلود است؟
خیر- زیرا قرآن کریم استفاده از اسباب و واسطه ها را نه تنها منع نکرده بلکه از مومنان خواسته است از این امور بهره ببرند.
- ۴۸- اینکه وزیر حضرت سلیمان (ع)، آصف بن برخیا، در یک لحظه تخت بلقیس (ملکه سبا) را از مسافتی طولانی منتل کرد نشان دهنده چیست؟
اینها، نشان دهنده آن است که انسان با طی مراتب بندگی می تواند به اذن خداوند به چنین توانایی هایی در عالم هستی برسد.

سوالات تشریحی

۴۹- چرا خداوند تنها خالق جهان است و تصور چندخدایی صحیح نیست؟

این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند، به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید.

۵۰- برای توحید در ولایت استدلال کنید؟

از آنجا که خداوند، تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست و مخلوقات، جز به اذن و اجازه او نمی توانند در جهان تصرف کنند چنین اذنی به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست، بلکه بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است.

۵۱- آیا توحید در ربوبیت به معنای عدم قدرت تدبیر انسان است با ذکر مثالی توضیح دهید؟

توحید در ربوبیت بدان معنا نیست که موجودات، به خصوص انسان، قدرت تدبیر ندارند؛ باغبانی که زحمت می کشد و به پرورش درختان اقدام می کند، رشد این درختان نتیجه تدبیر اوست، بلکه، توحید در ربوبیت بدین معناست که این باغبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر اویند.

۵۲- عقیده به توانایی پیامبر (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان در چه صورتی موجب شرک، و در چه صورتی عین توحید است؟

وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام و انجام آن را بادرخواست اولیاء از خدا و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر بخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است.

۵۳- آیا توانایی پیامبر (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات به زمان حیات آنان اختصاص دارد؟ چرا؟

این توانایی تنها به زمان حیات دنیوی پیامبر اکرم (ص) اختصاص ندارد و پس از رحلت ایشان نیز استمرار دارد. به عبارت دیگر، روح مطهر رسول خدا (ص) پس از رحلت زنده است و می تواند به انسان ها یاری برساند.

۵۴- چرا عده ای منکر کرامات برای معصومین (ع) هستند؟

چون منکرین، تفاوتی میان وجود مقدس این بزرگواران با انسان های معمولی و یا انسان های شرور و گنهگار نمی بینند. در صورتی که نظام خلقت برحق است، هراسانی که در مسیر بندگی پیش رود، در پیشگاه خداوند منزلتی می یابد و قدرتی پیدامی کند که برتر از قدرت های طبیعی است و این توانایی جزء قانون مندی الهی و زیبایی نظام هستی است.

۵۵- اگر کسی پزشک را وسیله درمان و بهبود بیماری بدانند مشرک است؟ خیر

اولاً: خداوند رابطه علیت رامیان پدیده های جهان حاکم کرده است دارو سبب شفا و بهبودی و پزشک وسیله درمان است بنابراین کسی که به پزشک مراجعه می کند، نه تنها پزشک را شریک خداوند قرار نداده، بلکه به قانون الهی عمل کرده است.

ثانیاً: درخواست از پزشک برای درمان بیماری با توحید منافاتی ندارد، زیرا پزشک به واسطه استفاده از اسباب مادی این کار را انجام می دهد.

۵۶- آیا اگر کسی دعا را وسیله جلب مغفرت الهی و صدقه را وسیله دفع بلا بداند مشرک است؟ توضیح دهید؟

خیر زیرا؛ خداوند رابطه علیت رامیان پدیده های جهان حاکم کرده است مثلاً: در امور مادی آتش موجب گرما و روشنی و دارو راسبب شفا و بهبودی است در امور معنوی نیز همین گونه است دعا سبب مغفرت و آمرزش، صدقه موجب دفع بلا، وصله رحم موجب افزایش طول عمر است همه این روابط توسط خود خداوند طراحی شده و به اذن و اراده او صورت می گیرد.

سوالات درس سه

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- زندگی توحیدی شیوه ای از زندگی است که ریشه در..... دارد.
- ۲- انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق پذیرفته، رفتاری..... با این اعتقاد خواهد داشت و یک زندگی..... برای خود تنظیم خواهد نمود.
متناسب - توحیدی
- ۳- کسی که بنده خداست و او را می پرستد در برابر او خاضع و خاشع است، چنین انسانی در مسیر توحید گام برداشته و به..... رسیده است.
توحید عملی
- ۴- توحید عملی دارای دو بعد..... و..... است.
- ۵- هر کسی در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند به مراتبی از..... رسیده است.
فردی - اجتماعی
توحید عملی

۶- کسی که به مراتبی از توحید عملی رسیده می‌کوشد تمایلات درونی، تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت و الهی قرار دهد.

خواست- رضایت

۷- برای انسان موحد جهان خود را دارد از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم نسیت‌گرچه حکمت آن را نداند. معنای خاص- بی حکمت

۸- انسان موحد باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه خداوند نیست بلکه برای رشد و شکوفایی اوست. بی مهری- بستری

۹- انسان موحد چون زندگی خود را براساس خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست شخصیتی دارد و ب‌خوردار از آرامش روحی است. رضایت- ثابت و استوار

۱۰- تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی و شخصیتی داشته باشد. ناآرام- ناپایدار

۱۱- بعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت و اطاعت از اوست. خداوند- همه جانبه

۱۲- وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و مامدار آن براساس به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی که خداوند تعیین کرده دارا باشد و بکوشد را در جامعه به اجرا در آورد. قوانین الهی- قوانین

الهی

۱۳- جامعه موحد حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق را نداده نمی‌پذیرد. حکومت کردن

۱۴- میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه وجود دارد متقابل

۱۵- قرآن کریم معیارهای ثابت توحید و شرک یا بن پرستی را به ما نشان داده و تطبیق زندگی و خود با این معیارها را برعهده خودمان نهاده است. فردی- اجتماعی

۱۶- مهمترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای هر فرد است. افکار و اعتقادات

درستی یا نادرستی عبارات‌های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

۱۷- انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است رفتاری متناسب این اعتقاد خواهد داشت و یک زندگی توحیدی برای خود تنظیم خواهد نمود. ص

۱۸- از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است میزان تاثیر گذاری نیز بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتا پرستی دارد. ص

۱۹- کسی که بنده خداست و او را می‌پرستد جهت زندگی خود را خدا قرار می‌دهد چنین انسانی در مسیر توحید نظری گام برداشته است. غ

۲۰- هرکسی در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید عملی رسیده است. ص

۲۱- انسان موحد، چون زندگی خود را بر اساس رضایت خود تنظیم کرده، شخصیتی ثابت و پایدار دارد. غ

۲۲- انسان موحد، موجودات جهان را مخلوق خدا می‌بیند و می‌داند که خداوند او را در برابرشان مسئول قرار داده است. ص

۲۳- تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص درونی آرام و شخصیتی پایدار داشته باشد. غ

۲۴- رابطه متقابل میان بعد فردی و اجتماعی یعنی: هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد. ص

۲۵- توحید، روح زندگی دینی و شرک روح زندگی ضد دینی است. ص

۲۶- ریشه بت پرستی و شرک جدید آن است که برخی از انسانها در عین قبول داشتن خداوند دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند. ص

سوالات کوتاه پاسخ

۲۷- زندگی توحیدی ریشه در چه چیزی دارد؟ جهان بینی توحیدی

۲۸- مهمترین عامل تعیین هدف‌ها و رفتارهای انسان چیست؟ افکار و اعتقادات

۲۹- انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان پروردگاری او دارد باید چگونه رفتاری داشته باشد؟ رفتاری متناسب با این اعتقاد، و یک زندگی توحیدی برای خود تنظیم کند.

۳۰- چگونه انسان می‌تواند در مسیر توحید گام بردارد و به توحید عملی برسد؟ اگر جهت زندگی اش را خدا قرار دهد.

- ۳۱- اگر جهت زندگی انسان خدا باشد به کدام توحید رسیده و در مسیر آن گام برداشته است؟ (جهت زندگی را خدایی کردن، نشانه رسیدن به چه مرحله ای از توحید است؟) توحید عملی
- ۳۲- ابعاد توحید عملی را نام برده و میان آنها چه رابطه ای برقرار است؟ بعد فردی و اجتماعی - رابطه تقابل
- ۳۳- دور شدن مردم یک جامعه از توحید، کدام پیامد را به دنبال خواهد داشت و این پیامد ناشی از چیست؟ حاکمیت طاغوت دستورهای او - ثمرات بعد اجتماعی توحید عملی
- ۳۴- عبارت «انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است، رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت» به چه معناست؟ گام نهادن در مسیر توحید عملی، بازتاب اعتقاد به توحید و ایمان به خداوند است.
- ۳۵- ثمرات تحقق نظام اجتماعی توحیدی کدام است؟ سه مورد بنویسید؟ ۱- حرکت به سوی وحدت و هماهنگی - دوری از تفرقه و تضاد - عدالت گستری
- ۳۶- هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، چه ثمره ای برای افراد جامعه در پی خواهد داشت؟ زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.
- ۳۷- حضرت علی (ع) در کدام خصوص فرمودند: «تقوای الهی پیشه کنید، هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادی ها...» و در ادامه کلام خود چه استدلالی برای این دستور بیان کردند؟ انسان موحود موجودات جهان را مخلوق خداوند می بیند - مسئولیت مردم در برابر همه چیزها
- ۳۸- توحید اجتماعی به چه معناست؟ و یک نظام اجتماعی توحیدی حاکمش چه خصوصیت و ویژگی دارد؟ قرار گرفتن همه نهادها و ارکان نظام در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از او - براساس قوانین الهی به حکومت رسیده و بکوشد قوانین الهی را در جامعه اجرا کند.
- ۳۹- برخورداری از درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار، به موقع نمود پیدا می کند؟ تسلیم در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت محقق شود.
- ۴۰- چرا تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؟ چون هم هوای نفس هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و هم قدرت های مادی هر روز رنگ عوض می کنند.
- ۴۱- دوری از تفرقه و تضاد و حرکت به سوی وحدت و هماهنگی با تمسک به چه چیزی میسر می گردد و این نشانی از برخورداری از کدام بعد توحید عملی است؟ توحید و یکتای پرستی و قرار گرفتن در سایه حکومت الهی - بعد اجتماعی
- ۴۲- مفهوم بعد فردی توحید عملی را بیان کنید؟ هر کسی در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند، به مراتبی از توحید عملی رسیده است. چنین فردی می کوشد تمایلات درونی، تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد.
- ۴۳- چرا تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؟ زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدیدی می کشانند.
- ۴۴- مفهوم بعد اجتماعی توحید عملی را بنویسید؟ بعد اجتماعی توحید عملی به معنای قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست.

سوالات تشریحی

- ۴۵- ثمرات بعد فردی توحید عملی را بنویسید؟* (خصوصیات انسان موحد را بنویسید؟)
- ثمرات: ۱- برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. ۲- از نظر او هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. ۳- در مقابل سختی ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد. ۴- باور دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست. ۵- چون زندگی خود را بر اساس رضایت خدا تنظیم کرده پیرو فرمان های اوست. ۶- شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. ۷- موجودات جهان را مخلوق خدا می بیند و می داند که خداوند او را در برابر شان مسئول قرار داده است. ۸- بدن خود را امانتی الهی می شمارد که خداوند به او سپرده است پس می داند که حق ندارد به آن آسیب برساند. ۹- حق ندارد سلامتی دیگران را به خطر اندازد.
- ۴۶- مفهوم بعد فردی شرک عملی را بنویسید؟ (چگونه شخصی گرفتار شرک عملی خواهد شد؟)
- در مقابل بعد فردی توحید عملی، اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامر او را به فرمان های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

۴۷- نتایج بعدفردی شرک عملی را بنویسید؟ (خصوصیات شخص مشرک را بنویسید؟)

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدیدی می کشانند.

۴۸- ثمرات بعد اجتماعی توحید عملی را بنویسید؟ (جامعه توحیدی چگونه جامعه ای است؟) (خصوصیات و ویژگی های جامعه توحیدی را بنویسید؟) نتیجه حرکت جامعه در مسیر توحید اجتماعی چیست توضیح دهید؟

جامعه ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان های خدای یگانه پیش می رود و به صورت جامعه ای عدالت گستر در می آید جامعه توحیدی جامعه ای است که از تفرقه و تضاد دوری می کند و به سوی وحدت و هماهنگی حرکت می نماید و این وحدت و هماهنگی را با تمسک به توحید و یکتاپرستی و قرار گرفتن در سایه حکومت الهی می توان به دست آورده، نه با تمسک به ظالمان و حکومت های غیر الهی. جامعه موحد، حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت کردن را نداده است نمی پذیرد، با آنان که با خداوند و مسلمانان دشمنی می ورزند، دوستی نمی کند، با ظالمان مبارزه می کند، بنا بر فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می کند.

۴۹- در مورد چگونگی رابطه تقابل میان بعدفردی و اجتماعی توحید عملی توضیح دهید؟

هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد؛ همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.

۵۰- مفهوم شرک عملی در بعد اجتماعی و اثرات آن را بنویسید؟ (خصوصیات و ویژگی های جامعه غیر توحیدی (مشرک و طاغوتی) را بنویسید؟)

اگر قرار باشد در جامعه ای همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود در چنین جامعه ای، روز به روز انسان های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند. در نتیجه، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

۵۱- اگر قرار باشد در جامعه ای همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند چه اتفاقی خواهد افتاد؟ تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود در چنین جامعه ای، روز به روز انسان های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند. در نتیجه، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

۵۲- آیا انسان و جوامع بشری به سوی زندگی توحیدی حرکت می کنند؟

در ابتدا به نظر می رسد که امروزه کم تر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت می باشد، اما یک واقعیت تلخ در این جا وجود دارد و آن این است که گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع امروزی وجود ندارد، اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده تر از شرک قدیم است، در میان بشر به شرم می خورد.

۵۳- مصادیق گرفتاری به شرک پیچیده و خفی در عصر حاضر را بنویسید؟

۱- امروزه، بسیاری از انسان ها جهان خلقت را ملم خود تلقی می کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هر گونه که بخواهد در این جهان تصرف می کنند این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش دهنده (رب) جهان می پندارند. برخی از این انسان ها مانند فرعون که «انا ربکم الاعلی» می گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می کرد، خود را مالک دیگر جوامع می پندارد و برای آن ها تصمیم گیری می کنند.

۲- بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن ها جایگاهی ندارد. زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.

سوالات درس چهار

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

خالص کردن- پاک کردن

اندیشه

۱- اخلاص به معنای و یک چیز از غیر آن است.

۲- برای اینکه عمل برای خداوند خالص شود لازم است نخست اخلاص تحقق یابد.

- ۳- فردی که به خداوند اعتقاد دارد باید بکوشد فکر و اندیشه خود را در این زمینه تقویت کند به طوری که همه امور خود و عالم را به دست ببیند و بداند کهمدیر و اداره کننده همه امور جهان است. خدا- خداوند
- ۴- انسان مومن تلاش می کند و خود را الهی کند . نیت های درونی- قلبی
- ۵- تا نیت و قصد قلبی انسان از انجام یک عمل نشود آن عمل نمی گیرد. خدایی- خدایی
- ۶- انسان مومن علاوه بر اینکه می کوشد نیت خود را خالص کند و عمل را بخاطر انجام دهد تلاش می کند عمل را همان گونه که دستور داده انجام دهد. خدا- خداوند
- ۷- در هر عملی باید دو حسن موجود باشد حسن و حسن فاعلی- فعلی
- ۸- حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای باشد. معرفت درست- نیت الهی
- ۹- هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود به افزایش کمک خواهد کرد. درجه اخلاص
- ۱۰- اگر کسی گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست ران خواهد یافت. آیات الهی
- ۱۱- کسی که روحیه حق پذیری دارد و در مقابل تسلیم است به آسانی وارد مسیر می شود. حق- بندگی
- ۱۲- افراد حق پذیر هستند و وقتی عقل آنان راپافت به دنبال آن می رود. دلیل- حقیقتی
- ۱۳- نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به غفلت خدا را می کند، محبت او را در قلب تقویت می سازد. اخلاص- کم
- ۱۴- اگر انسان در اخلاص پیش رود ، به مرحله ای می رسد که دیگر فریب را نمی خورد. وسوسه های شیطان

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

- ۱۵- هدف خلقت انسان تقرب به خداست و این تقرب با سعی و تلاش خود انسان بدست نمی آید. ص
- ۱۶- کسی که راه توحید را برمی گزیند خطراتی او را تهدید می کند و احتمال انحراف از توحید برای او هست. ص
- ۱۷- اخلاص مانند دوست داشتن ، سخاوت ، شجاعت و هر عمل قلبی نیست که درجات و مراتبی ندارد. غ
- ۱۸- برای اینکه عمل برای خداوند خالص شود لازم است نخست اخلاص در عمل تحقق یابد. غ
- ۱۹- مفهوم مراتب توحید این است که فرد همه امور خود و عالم را بدست خدا ببیند و بداند که خداوند مدبر و اداره کننده همه امور جهان است . ص
- ۲۰- انسان مومن می کوشد قلبش را خانه خداوند کند و تنها به او دل ببندد و با آنان که خداوند سفارش کرده است انس قلبی داشته باشد. ص
- ۲۱- حسن فعلی بدین معناست که انجام دهنده کار ، دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. غ
- ۲۲- تقویت روحیه حق پذیری اولین راه تقویت اخلاص است. غ
- ۲۳- کسی که روحیه حق پذیری دارد و در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی نمی شود. غ
- ۲۴- ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند ، درخت اخلاص را آبیاری می کند. ص

سوالات کوتاه پاسخ

- ۲۵- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ الف) اخلاص ب) اخلاص در کاربرد دینی ج) جایگاه اخلاص در اسلام
الف) اخلاص به معنی خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است.
ب) اخلاص در کاربرد دینی: بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خدا کند و همانگونه که او دستور داده، انجام دهد.
ج) در اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند عرضه می دارد.
- ۲۶- چرا انسان باید تلاش کند آنچه را که از توحید در اندیشه و عقل خود پذیرفته ، به یک اعتقاد قلبی و درونی تبدیل کند؟ زیرا ، شرط درست عمل کردن به یک سخن فقط اکتفا به پذیرش عقلی آن نیست، بلکه آن سخن باید در قلب و دل ما نفوذ کند، یعنی قلب نیز تسلیم آن شود.
- ۲۷- چرا انسان مومن باید نیت های درونی و قلبی خود را الهی کند؟ زیرا تانیت و قصد قلبی انسان از انجام یک عمل خدایی نشود، آن عمل ، خدایی نمی گردد و خالصانه نمی شود.
- ۲۸- اینکه انسان مومن تلاش می کند عمل را همان گونه که خدا دستور داده انجام دهد به چه معناست؟ یعنی عمل را از جهت کمیت، کیفیت، زمان، مکان و شیوه همان طوری انجام دهد که خداوند می خواهد.

- ۲۹- ا جزء تشکیل دهنده هر عملی چیست؟ با ذکر مثال تعریف کنید؟ هر عملی از دو جزء تشکیل شده است؛ اول نیت که به آن هدف یا قصد نیز می‌گوییم. دوم: شکل و ظاهر عمل. قصد و نیت به منزله روح عمل است و شکل عمل نیز در حکم بدن و کالبد آن روح می‌باشد بنابراین، عمل بدون نیت، کالبد بی‌جانی بیش نیست.
- ۳۰- منظور از حسن فاعلی و حسن فعلی عمل چیست؟ حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. حسن فعلی: بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است انجام شود.
- ۳۱- راه‌های تقویت اخلاص را نام ببرید؟ ۱- افزایش معرفت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۴- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۳۲- چه رابطه و پیوندی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد؟ پیوند محکم و ارتباط دقیقی وجود دارد هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد.
- ۳۳- نتیجه گرفتاری انسان در غفلت چیست؟ چشم اندیشه را به روی جهان می‌بندد- آیات الهی را نخواهد یافت- دل به مهر خدا نخواهد داد.
- ۳۴- ثمرات راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او برای رسیدن به اخلاص چیست؟ ۱- غفلت از خداوند را کم می‌کند ۲- محبت او را در قلب تقویت می‌سازد ۳- انسان را بهره‌مند از کمک‌های الهی می‌نماید.
- ۳۵- الف) چه چیزی ریشه درخت اخلاص و بندگی را می‌سوزاند ب) چه چیزی آن را آبیاری می‌کند و رشد می‌دهد؟ الف) گناه ب) ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند
- ۳۶- میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید؟ ۱- دستیابی به درجاتی از حکمت ۲- نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان ۳- دریافت پاداش‌های وصف ناشدنی
- ۳۷- حکمت به چه معناست؟ به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود.
- ۳۸- ویژگی‌های انسان حکیم را بنویسید؟ انسان حکیم به درجاتی می‌رسد که ۱- می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.
- ۳۹- نقش اخلاص در دوری از وسوسه‌های شیطان را بنویسید؟ اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد، چرا که شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب مومنان با اخلاص را ندارد.
- ۴۰- چرا انسانی که در اخلاص پیش رفته، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد و گرفتار دام‌های شیطان نمی‌شود؟ چون شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مومنان با اخلاص را ندارد.
- ۴۱- انسانی که در اخلاص پیش رود به چه مرحله‌ای در مقابل شیطان می‌رسد؟ به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد و گرفتار دام‌های او نمی‌شود.
- ۴۲- برای مقابله و مقاومت در برابر دام‌های شیطان از جمله فیلم‌ها، وبگاه‌ها، شبکه‌های ماهواره‌ای گمراه‌کننده، شبکه‌های مجازی ناسالم و گروه‌ها و دسته‌های منحرف اجتماعی، چه باید کرد؟ مقاومت در مقابل آنها نیازمند ۱- روی آوردن به پیشگاه خدا ۲- پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست.
- ۴۳- گرفتاری در دام‌های امروزی شیطان چه اثرات مخربی دارد؟ از دست دادن ۱- زندگی پاک و بانشاط دنیا ۲- حیات سرشار از شادکامی آخرت
- ۴۴- تقرب به پیشگاه الهی و بندگی خالصانه چه ثمرات و پاداش‌هایی دارد؟ پاداش‌هایی دارد که چه بسا در ذهن مانع‌اند و از تصور و تخیل مافرا تر رود. از جمله این پاداش‌ها ی وصف ناشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه کسی است که بنابه تعبیر امیرمومنان (ع) «نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مومنان و معبود عالمیان است»
- ۴۵- جاری شدن چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبان چه موقع به ظهور می‌رسد و ثمره آن چیست؟ اخلاص در پرستش- تقرب به خداوند
- ۴۶- کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند، و درخت اخلاص را آبیاری می‌کند و رشد می‌دهد؟ راز و نیاز با خداوند - توجه به واجبات و اطاعت از خداوند
- ۴۷- سخن امیرالمومنین علی (ع) «فاعل الخیر، خیر منه و فاعل الشر، شر منه» با کدام یک از مفاهیم مربوط به اخلاص متناسب است؟ قصد و نیت- حسن فاعلی
- ۴۸- خداوند متعال در قرآن کریم حضرت لقمان و حضرت یوسف (ع) را به ترتیب به داشتن چه اوصافی یاد کرده است؟ حکمت- مقام مخلصین
- ۴۹- با توجه به حدیث پیامبر (ص) راه دستیابی به حکمت و معرفت چیست و ایشان در این مورد چه فرموده‌اند؟ چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد - چشمه‌های حکمت و معرفت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد.

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- اختیار به معنای توانایی برانجام یک کار و یا ترک آن است یک حقیقت.....است. وجدانی
- ۲- اختیار، حقیقتی وجدانی و.....است. مشهود
- ۳- همه ما با وجود روشن بودن اختیار و بی نیازی آن از استدلالبروجود آن را در وجود خود می یابیم. شواهدی
- ۴- احساس رضایت نشانه آن است که آن کار را ازونتیجهوتصمیم عاقلانه خود می دانیم. خود- اراده
- ۵- احساس ندامت نشانگر آن است که من توانآن کار را داشته ام. ترک
- ۶- خداوند متناسب با قوه اختیار بشر را.....نموده و او راگذاشته است. راهنمایی- مختار
- ۷- خداوند قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن برای زندگی خود.....کنیم و به قله هایبرسیم.

برنامه ریزی- کمال

- ۸- اعتقاد به خدای حکیم این اطمینان را به انسان می دهد که همه وقایع و رخدادهای جهان تحت یک برنامه شده..... و.....انجام می گیرد. سامان دهی- غایتمند
- ۹- اعتقاد به خدای حکیم این اطمینان را به آدمی می دهد که جهان خلقتو.....دارد که در کار او اشتباه نیست. حافظ- نگهبانی
- ۱۰- قدر و قدر به معنایوتقدیر به معنای.....است. اندازه- اندازه گرفتن
- ۱۱- قضا به معنای انجام رساندن، پایان دادنو.....است. حکم کردن- حتمیت بخشیدن
- ۱۲- مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه ، حدود ، ویژگی ، موقعیت مکانی و زمانی آنها را تعیین می کند.....الهی هستند . مقدر به تقدیر
- ۱۳- موجودات جهان از آن جهت که با فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به وابسته اند. قضای الهی
- ۱۴- تقدیر الهی شامل همه ویژگی ها، کیفیت ها و کلیهمیان.....موجودات است. روابط- موجودات
- ۱۵- خداوند این گونه تعیین کرده که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی تواند از.....که ویژگیذاتی اوست فرار کند.

ویژگی ها- کیفیت ها

- ۱۶- تقدیرات و قانونمندی ها هم لازمه کار اختیاری انسان وهموآن است. مستقیم- متفاوت
- ۱۷- وجود اختیار و اراده در انسانی ناشی از.....وخواست خداست . اراده الهی
- ۱۸- فرو ریختن دیوار کجف یکالهی است. اینمتناسب باآن دیوار ، یعنی کجی آن است. قضای- قضا- تقدیر خاص

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

- ۱۹- اختیار به معنای توانایی برانجام کار و یا ترک آن است یک حقیقتی است که نیازمند دلیل است. غ
- ۲۰- اختیار محدودی که داریم مبنای تصمیم گیری های ما و تعیین کننده عاقبت و سرنوشت هاست . ص
- ۲۱- تفکر و تصمیم آخرین شاهد وجود اختیار در وجود انسان است. غ
- ۲۲- رضایت نشانه آن است که آن کار را خود و نتیجه اراده و تصمیم عاقلانه خود می دانیم. ص
- ۲۳- احساس ندامت و پشیمانی نشانگر آن است که من توان ترک آن کار را نداشته ام ص
- ۲۴- هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می پذیریم. ص
- ۲۵- خدای متعال متناسب قوه اختیار بشر را راهنمایی نمی کند بلکه او را مجبور آفریده و فقط از راهنمایی خدا استفاده می کند. غ
- ۲۶- خداوند قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن برای زندگی خود برنامه ریزی کنیم و به قله های کمال برسیم. ص
- ۲۷- کسی که معتقد به حاکمیت خداوند حکیم است چون خودش از شناخت علت بسیاری از حوادث و رخدادهای جهان عاجز است آنها را حکیمانه نمی بیند. غ
- ۲۸- اعتقاد به خدای حکیم این اطمینان را به آدمی می دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست. ص
- ۲۹- اعتقاد به حکیمانه بودن جهان به انسان اطمینان خاطر می دهد که می تواند در این جهان از قدرت اختیار خود بهره ببرد. ص
- ۳۰- اینکه می گوئیم قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است به این معناست که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی و قانون هایش از آن انسان است. غ

- ۳۱- خداوند تعیین کرده که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند. ص
- ۳۲- ما در چارچوب قوانین حاکم بر هستی حق انتخاب نداریم. غ
- ۳۳- تقدیرات و قانونمندی ها هم لازمه کارااختیاری انسان وهم جهت دهنده ومحدود کننده آن است. ص
- ۳۴- تاریخ علم نشان می دهد که همین نظام قانونمند به انسان امکان نداده است تا از فکر واختیار خود بهره ببرد. غ
- ۳۵- درعلل عرضی هرعامل به طور مستقیم نقش خاصی رابرعهدده دارد که بانقش دیگری متفاوت است. ص
- ۳۶- وجود اختیار واراده انسان ناشی از اراده الهی وخواست خداست. ص
- ۳۷- اراده انسان درعرض اراده خداست وبآن منافات دارد. غ
- ۳۸- علم خداوند براساس علم به تمام عوامل وجزئیات است نه یک پیش بینی صرف درباره نتیجه ص

سوالات کوتاه پاسخ

- ۳۹- اختیار به چه معناست؟ به معنای توانای توانایی برانجام یک کار ویا ترک آن است.
- ۴۰- اختیار چگونه حقیقتی است؟ وجدانی ومشهود
- ۴۱- چه شواهدی بروجود اختیار وجود دارد نام ببرید؟ ۱- تفکر وتصمیم ۲- احساس رضایت یا پشیمانی ۳- مسئولیت پذیری
- ۴۲- احساس رضایت وخرسندی انسان پس از موفقیت درکاری نشانه چیست؟ نشانه آن است که آن کار را از خود ونتیجه اراده وتصمیم عاقلانه خود می دانیم.
- ۴۳- احساس ندامت وپشیمانی پس از ارتکاب اشتباه وزیان رساندن به دیگران نشانه چیست؟ نشانگر آن است که انجام دهنده آن کارتوانایی ترک آن راداشته است.
- ۴۴- انسان چه موقع آثار وعواقب عمل خود را می پذیرد؟ درصورتی که اختیار داشته باشد.
- ۴۵- اگرانسان آثار و عواقب عمل خود را بپذیرد نشانه چیست؟ نشانه مسئولیت پذیری
- ۴۶- مسئول دانستن خود پس از مرتکب شدن اشتباه بخاطر چیست؟ بخاطر داشتن اختیار است.
- ۴۷- چه چیزی زمینه ساز شکوفایی اختیار انسان است؟ قانون مندی جهان
- ۴۸- بین قانون مندی جهان واختیار انسان چه رابطه ای وجود دارد؟ قانون مندی جهان زمینه ساز شکوفایی اختیار وبستری برای بهره مندی ازآن است.
- ۴۹- خداوند با اعطای قدرت اختیار به انسان چه خواسته ای درمقابل آن از او داشته است؟ ۱- با استفاده ازآن ، برای زندگی خود برنامه ریزی کند ۲- به قله های کمال برسدوبه عظمت خدا پی ببرد.
- ۵۰- قضا وقدر (در لغت) به چه معناست؟ «قَدَر» و«قَدْر» به معنای «اندازه» و«تقدیر» به معنای «اندازه گرفتن» است.«قضا» نیز به معنای «به انجام رساندن» ، « پایان دادن» ، « حکم کردن» و« حتمیت بخشیدن» است.
- ۵۱- تقدیر الهی درجهان شامل چه چیزهایی می شود؟ شامل همه ویژگی ها ، کیفیت ها وکلیه روابط میان موجودات می شود.
- ۵۲- یکی از مصادیق تقدیرات الهی برای انسان چیست؟ اختیار
- ۵۳- رابطه میان اختیار انسان با اراده خداوند از چه نوع علیی است؟ علل طولی
- ۵۴- علل عرضی درپیدایش یک پدیده راتعریف کنید؟ عواملی که باهم همکاری می کنند وهرکدام بصورت مستقل ومستقیم نقش خاصی رابرعهدده دارندکه بانقش دیگری متفاوت است.
- ۵۵- علل طولی درپیدایش یک پدیده راتعریف کنید؟ تاثیر چندعامل بصورتی که یک عامل درعامل دوم تاثیر بگذارد ودومی درعامل سوم تااثر عامل اول رابه معلول منتل کند.
- ۵۶- حضرت علی(ع)با بیان جمله «ازقضای الهی به قدر الهی پناه می برم» چه مطلبی را به آن شخص ودیگران آموخت؟ آموخت که اعتقاد به قضا وقدر، نه تنها مانع تحرک وعمل انسان نیست، بلکه عامل وزمینه ساز آن است.
- ۵۷- تعیین اندازه ،ویژگی ها ونقشه پدیده ها به نام دارد وبرخاسته از چیست؟ تقدیر - برخاسته از علم الهی
- ۵۸- در تفکر وتصمیم چه مواردی بروجود اختیار دلالت می کنند؟ اندیشیدن-سنجیدن جوانب کار- دچارتردیدشدن-انتخاب یک راه از میان چندین راه
- ۵۹- دراحساس رضایت یاپشیمانی چه مواردی بروجود اختیار دلالت می کنند؟ احساس رضایت وخرسندی پس از موفقیت درکاری- احساس ندامت درصورت زیان رساندن به دیگران

- ۶۰- درمسئولیت پذیری چه مواردی بروجود اختیار دلالت می کنند؟ ۱- پذیرش آثار و عواقب عمل خود ۲- جبران زیان های وارده به دیگران ۳- استواری عهد و پیمان ها ۴- نظام پاداش ها و مجازات
- ۶۱- اینکه می گوئیم قدر و قضای الهی برجهان حاکم است، به چه معناست؟ (معنای قضا و قدری بودن جهان چیست؟) (مفهوم حاکم بودن قضا و قدر برجهان چیست؟)
- یعنی نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا واز علم خداست (تقدیر) و اجرا و پیاده کردن آن نیز اراده خداست (قضا) . به همین دلیل ، نه درنقشه جهاننقصی هست (قدر) و نه دراجرا و پیاده کردن آن (قضا)

سوالات تشریحی

- ۶۲- تفاوت میان افعال اختیاری و غیر اختیاری انسان اربنویسید؟
- میان حرکات قلب یک فرد برای گردش خون و حرکات پای وی به هنگام قدم زدن، تفاوت اساسی وجود دارد، همپنان که تفاوت است میان حرکات دستی که بر اثر بیماری لرزش دارد با حرکت دستس که خود شخص برای غذا خوردن بالا و پایین می آورد . ضربان قلب و حرکت دستی که لرزش دارد اختیاری نیست؛ ولی حرکات پا برای رفتن به سوی یک مقصد و حرکات دست در هنگام غذا خوردن اختیاری و تابع اراده انسان است.
- ۶۳- مفهوم اختیار و مشهود و وجدانی بودن آن برای انسان را توضیح دهید؟ (اختیار را تعریف کرده و بیان کنید چگونه حقیقتی وجدانی و مشهود است؟ اختیار، که به معنای توانایی برانجام یک کار و یا ترک آن است، یک حقیقت وجدانی است و انسانی آن را در وجود خود می یابد و می بیند که شبانه روز در حال تصمیم گرفتن برای انجام یک کار یا ترک آن است. حتی کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می کند، در عمل از آن بهره می برد و آن را اثبات می کند.
- ۶۴- تفکر و تصمیم که از جمله شواهد بروجود اختیار در انسان می باشد را توضیح دهید؟ (چگونه تفکر و تصمیم شاهی بروجود اختیار است؟) هر کدام از همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و آن را می سنجم و سپس به عمل می زیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم.
- ۶۵- احساس رضایت که از جمله شواهد بر وجود اختیار در انسان است را توضیح دهید؟ (احساس رضایت چگونه شاهی بر وجود اختیار است؟) هرگاه در کاری موفق شویم ، احساس رضایت و خرسندی وجودمان را فرا می گیرد. این احساس رضایت نشانه آن است که آن کار را از خود و نتیجه اراده و تصمیم عاقلانه خود می دانیم. گاه نیز در کاری مرتکب اشتباه می شویم و به خود و یا دیگری زیان می رسانیم . در این هنگام احساس ندامت و پشیمانی می کنیم و با خود می گوئیم ای کاش آن کار را انجام نمی دادم . این احساس ندامت نشانگر آن است که من توان ترک آن کار را داشته ام.
- ۶۶- مسئولیت پذیری که از جمله شواهد بروجود اختیار در انسان است را توضیح دهید؟ هر کدام از خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم . به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم. عهد ها و پیمان ها نیز بر همین اساس استوارند. بنابراین، اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می داند.
- ۶۷- میان اختیار انسان با قوانین حاکم برجهان و تدبیر خداوند چه نسبتی برقرار است توضیح دهید؟ (با وجود قوانین موجود درجهان (قضا و قدر) اختیار انسان چگونه قابل توجیه است؟) چگونه قانون مندی موجود درجهان (قضا و قدر) زمینه ساز شکوفایی اختیار انسان است؟
- اختیار منافاتی با قضا و قدر ندارد با قبول و پذیرش قضا و قدر زمینه اعمال اختیاری فراهم می شود. به دلیل ۱) خدای حکیم جهان را غایتمند آفریده پس همه چیز هدفمند است و با علم خود از آن محافظت می کند. ۲) اعتقاد به قضا و قدر به انسان تصویری ازجهان می دهد که امکان برنامه ریزی ، حرکت ، فعالیت و تصمیم گیری می دهد پس قبول تقدیر یعنی قبول نظم و قانون درجهان و قانونمندی به انسان اجازه و فرصت بکارگیری دانش و پیشرفت را داده است.
- ۶۸- اعتقاد به حکیم بودن خداوند و اداره جهان از روی حکمتش چه اطمینانی به انسان می دهد ؟ دو مورد ذکرشود. ۱) این اطمینان را به انسان می دهد که همه وقایع و رخدادهای جهان تحت یک برنامه سامان دهی شده و غایتمند انجام می گیرد و نه اتفاقی و بی هدف ۲) این اطمینان را به آدمی می دهد که جهان خلقت حافظ و نگهدارنده دارد که در کار او اشتباه نیست. به عبارت دیگر ، کشتی جهان ناخدایی دارد که به موجب علم و قدرت ناخدا، هیچ گاه، غرق و نابود نخواهد شد.
- ۶۹- معتقد به حاکمیت خداوند حکیم ، حوادث و رخدادهای جهان را چگونه تفسیر می کند؟

کسی که که معتقد به حاکمیت چنین خدایی است ، هر چند چند خودش از شناخت علت بسیاری از حوادث و رخدادهای جهان عاجز است ، اما مطمئن است که هر حادثه ای هدف معین و مشخصی دارد و از سر تصادف ، غفلت یا ندانم کاری رخ نمی دهد

۷۰- اعتقاد به حکیمانه بودن جهان چه تاثیری بر حرکت اختیاری انسان دارد؟

انسان می داند که فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان انتخاب ، حرکت و فعالیت وجود دارد.

۷۱- چرا اعتقاد به حکیمانه و قانونمند بودن نظام جهان ، امکان انتخاب ، حرکت و فعالیت به انسان می دهد؟ زیرا اگر وقایع و رخدادهای جهان قانونمند نبود همه چیز بی هدف و اتفاقی رخ می داد، انسان نمی دانست باید دست به چه انتخابی بزند ، اما با زندگی در چنین جهان قانونمندی است که او که او می تواند قوانین حاکم بر جهان هستی و خلقت را بشناسد و برای رفع نیازهای خود از آنها استفاده کند و به هدف های خود برسد.

۷۲- نتیجه اعتقاد به قضا و قدر چیست؟ انسان خداشناس می داند که فقط با زندگی در یک جهان قانونمند، که پشتوانه آن علم و قدرت خداست ، وی امکان حرکت و فعالیت دارد، زیرا با زندگی در چنین جهانی است که او می تواند قوانین حاکم بر جهان هستی و خلقت را بشناسد و برای رفع نیازهای خود از آنها استفاده کند و به هدف های خود برسد.

۷۳- چگونه مبنای کار و فعالیت اختیاری انسان اعتماد به قضا و قدر الهی است توضیح دهید؟

اگر جهان تحت نظام قدر و قضای الهی قرار نداشت، نمی توانستیم با همین اطمینان خاطر که اکنون داریم ، دست به انتخاب بزنیم و در این جهان کار و فعالیت کنیم و علمی مانند فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی ... معنا پیدا نمی کردند. آبی که برای رفع تشنگی می نوشیم ، به سبب اعتماد به همین قضا و قدر است یعنی می دانیم که خداوند آب را با این ویژگی ها و اندازه ها آفریده که سبب رفع تشنگی می شود.

۷۴- چگونه قضا و قدر عامل حرکت اختیاری انسان است و با اختیار ناسازگار نیست؟ توضیح دهید؟

برخی چنین پنداشته اند که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است و تصور می کنند تقدیر، چیزی و رای قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می زند؛ در حالی که معنای قدر و قضای الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد که این قواعد ، توسط انسان قابل یافتن و بهره گیری است. بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظمی برقرار نمی شود و هیچ زمینه ای برای کار اختیاری پدید نمی آید.

۷۵- باتوجه به جریانیه که در آن امیر مومنان (ع) از کنار دیوار کج و سست برخاست تا مبادا بر خود و اصحابش خراب شود توضیح دهید؟ الف) آیا قضای

الهی به معنی نفی اختیار است؟ ب) برداشت نادرست شخص معترض در مورد قضا و قدر و پاسخ امام چه بود؟

الف) خیر - قضای الهی یعنی هر چیزی قاعده خاص خود را دارد اگر انسان توانایی شناخت این قوانین را داشته باشد می تواند از آنها بهره گیری نماید

ب) برداشت شخص معترض: ما در برابر قضا و قدر الهی هیچ اختیاری نداریم. پاسخ امام: اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است. قضای الهی برای دیوار سست با قضای الهی برای دیوار محکم تفاوت دارد.

۷۶- چگونه می توان گفت که اختیار انسان مصداقی از تقدیر الهی است؟

اختیار یکی از تقدیرات الهی است یعنی خداوند این گونه تعیین کرده که انسان کارهایش را « اختیار انجام دهد» و کسی نمی تواند از اختیار، که ویژگی ذاتی اوست ، فرار کند ؛ حتی اگر بخواهد فرار کند ، باز هم این یک کار اختیاری بوده، چون همین کار را باخواست و اراده خود انجام داده است.

۷۷- آیا اختیار انسان در طول اراده خداست یا در عرض آن ، توضیح دهید؟ (میان اراده انسان با اراده خدا چه رابطه ای وجود دارد؟) ب) وجود اراده خداوند ، اراده انسان چگونه قابل توجیه است؟

وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری ف تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، در عین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

۷۸- علل عرضی و طولی را تعریف کرده و بیان کنید آیا اختیار و اراده انسان در طول اراده خداست یا در عرض آن؟

علل عرضی: در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. در علل عرضی ، هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است. **علل طولی:** گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این گونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. **اراده انسان در طول** اراده خداست و با آن منافاتی ندارد.

سوالات درس شش

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- قانونمندی حاکم بر جهان خلقت، تجلی.....وزمینه ساز حرکت .پویایی انسان و به کارگیری اراده و.....اوست. تقدیر الهی- اختیار
- ۲- براساس تقدیر الهی، جهان خلقتاست و پدیده های آن در دایرهمسیر تکامل خود را می پیماید. قانونمند- قوانین

خاصی

- ۳- قرآن کریم از قوانین (جهان خلقت) با عنوان.....یاد کرده و مردم را به شناخت آنها به خصوص سنت های مربوط به زندگی انسان دعوت نموده است. سنت های الهی
- ۴- شناخت قوانین جهان خلقت از طریق علمی مانند فیزیک و غیره سبب آشنایی ما با نشانه هایو نیز بهر گرفتن از.....می شود.

الهی- طبیعت

- ۵- شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها موجبما نسبت به تلمخی ها و شیرینی ها ، شکست ها و موفقیت های بسیاری و سلامت و بطور کلی همه حوادث زندگی می شود. نگرش صحیح
- ۶- ابتلاء در لغت به معنایاست و در اینجا به معنای قراردادن فرد در تنگنا یا موقعیتی که.....خود را بروز دهد. امتحان- صفات

درونی

- ۷- سنت ابتلاء عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند است کهو.....است و شامل همه انسانها در همه دوران ها می شود. ثابت و همیشگی
- ۸- موفقیت در هر مرحله ای از امتحان الهی یا ابتلاء سبب ورود فرد به.....می شود و او را باروبرو می کند. مرحله ای برتر- امتحان های جدی تر

- ۹- اگر انسان ایمان به خدا و بندگی او را اعلام کند بنا بر سنتوارد امتحان ها و آزمایش های خاص آن می شود. ابتلاء
- ۱۰- امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که باقدم در راه حق می گذارند و سعادت در جهان آخرت و رضایت او را هدف قرار دهند.....نام دارد. نیت پاک - توفیق الهی

- ۱۱- در فرهنگ قرآن کریم، توفیق به معنایاست. آسان نمودن
- ۱۲- یکی از جلوه های (توفیق الهی) امداد خاص.....الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است و از جلوه های دیگر ایجادبرای رشد و تعالی شخص مومن می باشد. نصرت و هدایت- زمینه مناسب

- ۱۳- در کسب توفیق الهی عامل.....نقش تعیین کننده دارد. درونی
- ۱۴- سنتی که از جمله سنت های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است سنت.....یانام دارد. امداد- امهال
- ۱۵- گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن به گمراهان بر امکانات آنان می افزاید تا با استفاده از همین امکانات و با اصرار شان بیشتر در فساد فرو روند

- چنین حالت تدریجی در حرکت به سوی عذاب الهی راسنت.....می خوانند. استدراج
- ۱۶- قرار گرفتن در دایره سنتوسنت.....نتیجه عمل خود انسانهاست. املاء - استدراج

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

- ۱- براساس تقدیر الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده های آن در دایره قوانین خاص مسیر تکامل خود را می پیمایند. ص
- ۲- قرآن از قوانین جهان خلقت با عنوان سنت های طبیعی یاد کرده است. غ
- ۳- شناخت قوانین جهان خلقت از طریق علوم تجربی سبب آشنایی ما با نشانه های الهی و نیز بهره گرفتن از طبیعت می شود. ص
- ۴- سنت ابتلاء به معنای قرار دادن فرد در تنگنا یا موقعیتی که صفات درونی اش را بروز دهد نیست. غ
- ۵- سنت استدراج عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند است که ثابت و همیشگی و شامل همه انسانها در همه دوران ها می شود. غ
- ۶- موفقیت در هر مرحله ای از امتحان الهی یا ابتلاء سبب ورود فرد به مرحله ای برتر می شود و او را از امتحان جدیدتر معاف می دارد. غ
- ۷- اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند بنا بر سنت استدراج و امتحانها و آزمایش های خاص او می شود. غ
- ۸- مدد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند و سعادت آخرت و رضایت خدا را هدف قرار دهند توفیق الهی نام دارد. ص
- ۹- توفیق در فرهنگ قرآن کریم به معنای آسان نمودن است یعنی همراه با سعی و تلاش انسان خدا شرایط و اسباب رافراهم می کند تا بتواند آسانتر به مقصد برسد. ص

- ۱۰- یکی موارد سبقت رحمت بر غضب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می دهد خدا به فرشته اش فرمان می دهد که فوراً آن را ثبت نماید. ص
- ۱۱- خداوند به گناهکاران فرصتی می دهد تا توبه کنند آنها این فرصت را وسیله غوطه ور شدن در تاریکی ها قرار می دهند به چنین سنتی سنت املاء و استدراج می گویند. ص
- ۱۲- قرار گرفتن در دایره سنت املاء و استدراج نتیجه عمل خود انسانهاست. ص

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۳- سنت های الهی را نام ببرید؟ ۱- سنت ابلاء ۲- امداد عام الهی ۳- امداد خاص (توفیق الهی) ۴- سبقت رحمت بر غضب ۵- املاء و استدراج ۶- تأثیر اعمال انسان در زندگی او
- ۱۴- منظور از سنت های الهی چیست؟ بر اساس تقدیر الهی، جهان قانونمند است قرآن کریم از این قوانین با عنوان «سنت های الهی» یاد کرده است.
- ۱۵- شناخت قوانین خلقت از چه طریقی است و چه نتیجه ای در پی دارد؟ از طریق علوم تجربی- ۱- سبب آشنایی انسان با نشانه های الهی ۲- سبب بهره گرفتن از طبیعت می شود.
- ۱۶- نتایج شناخت سنت های الهی (قوانین) حاکم بر زندگی انسان ها را بنویسید؟ ۱- موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی ها و شیرینی ها، شکست ها و موفقیت ها، بیماری و سلامت و همه حوادث زندگی می شود ۲- دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می سازد ۳- این شناخت در روابطمان با خدا، با خود، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد.
- ۱۷- چگونه می توان نگرش صحیح نسبت به حوادث زندگی و وقایع جهان داشت؟ (چگونه می توان نسبت به دیگران نگرش ممتازی درباره جهان داشت؟) با شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسانها سنت های الهی
- ۱۸- مفهوم سنت ابتلاء در لغت و در اصطلاح دینی را بنویسید؟ **در لغت:** به معنای امتحان است- **در اصطلاح دینی:** به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد.
- ۱۹- سنت ابتلاء چگونه سنتی است عام یا خاص توضیح دهید؟ عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند است که ثابت و همیشگی و شامل همه انسانها در همه دوران ها می شود.
- ۲۰- چه چیزی باعث ورود انسان به مرحله بالاتر و برتر امتحان الهی می شود؟ (موفقیت انسان در هر مرحله از امتحان الهی چه چیزی در پی دارد؟) موفقیت در هر مرحله ای از امتحان الهی یا ابتلاء سبب ورود فرد به مرحله ای برتر می شود و او را با امتحان های جدیدتر روبه رو می کند.
- ۲۱- پیام حدیث امام صادق (ع) «انما المؤمن بمزله کفه المیزان...» را بنویسید؟ ۱- بیانگر مراتب ایمان و مراتب امتحان است ۲- بیانگر رابطه ایمان با امتحان است.
- ۲۲- برای سنت الهی امتحان یا ابتلاء چند نمونه بنویسید؟ (خداوند با چه چیزی انسان را مورد امتحان و ابتلاء قرار می دهد؟) خیر و شد- بیماری یا سلامت- فقر یا ثروت- ازدست دادن پدر و مادر- داشتن پدر و مادر- باران و خشکسالی- و هر حادثه تلخ و شیرین
- ۲۳- نتایج سنت ابتلاء را بنویسید؟ ۱- هویت و شخصیت انسان با ابتلاء ساخته می شود ۲- تصمیم ما نسبت به آن حادثه و ابتلاء سنجیده می شود.
- ۲۴- امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که بانیت پاک رضایت او را هدف قرار می دهند چه نام دارد؟ توفیق الهی
- ۲۵- نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت، کدام یک از سنت های الهی است؟ امداد خاص (توفیق الهی)
- ۲۶- جلوه های توفیق الهی را نام ببرید؟ ۱- نصرت و هدایت الهی ۲- ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مومن
- ۲۷- برای کسب توفیق الهی چه عواملی نقش تعیین دارند؟ ۱- نیت پاک همراه با جلب رضایت خدا ۲- روحیه حق پذیری
- ۲۸- چرا رحمت الهی بر غضب او سبقت دارد؟ (منشاء و علت رحمت خدا بر همه بندگان چیست؟) ۱- چون خداوند بندگان محبت دارد ۲- بربندگان نیکوکار و گناهکار به لطف و مهربانی رفتار می کند ۳- رحمت را بر خود واجب کرده است.
- ۲۹- غضب خداوند یا سخت گیری او چگونه قابل توجیه است؟ ۱- از دریچه لطف و رحمت است ۲- تا گناهکار را از اشتباه باز دارد ۳- قصد انتقام گیری ندارد.
- ۳۰- علت و منشاء قرار گرفتن انسان در سنت املاء و استدراج چیست؟ بخاطر عمل خود انسان است. چرا خداوند انسان ها را مورد امتحان ابتلاء قرار می دهد؟ برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد.

سوالات تشریحی

- ۳۱- میان امتحان های بشری و الهی چه تفاوتی وجود دارد؟ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

۳۲- سنت عام امداد الهی را توضیح دهید؟ مردم در برابر دعوت الهی انبیاء دودسته اند دسته به ندای حقیقت پاسخ مثبت داده و پذیرای هدایت الهی شدند و عده ای لجاجت ورزیده و در مقابل حق ایستادند. خداوند، سنت و قانون خود را بر این قرار داده که هر کسی، هر یک از دو راه انتخاب کند، بتواند از امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب نموده به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. برگزیدگان راه حق لوازم راه را پیدا کرده به مراتب کمال می رسند و برگزیدگان دنیا برای آن تلاش کرده و آن را بدست می آورند البته عواقب این انتخاب را در آخرت می بینند.

۳۳- مفهوم امداد خاص (توفیق الهی) را بنویسید و شامل حال چه کسانی می شود؟ (سنت الهی امداد خاص (توفیق الهی) را توضیح دهید؟) توفیق به معنای آسان نمودن است؛ یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد شامل: امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف خود قرار دهند «توفیق الهی» نام دارد.

۳۴- با ذکر مثالی توضیح دهید چگونه عامل درونی نقش تعیین کننده در کسب توفیق الهی دارد؟ ۱- (روحیه حق پذیری) برای مثال، دو نفر با هم آیاتی از قرآن را از رسول اکرم (ص) می شنیدند، اما این آیات ایمان یکی را تقویت می کرد ولی بر لجاجت و کفر دیگری می افزود ۲- (پاسخ مثبت به هدایت الهی) دو نفر با هم از کنار مسجدی می گذرند و صدای اذان را می شنوند، یکی به مسجد می رود تا نماز اول وقت خود را بخواند و دیگری بدون توجه از کنار مسجد می گذرد.

۳۵- مفهوم سنت املاء و استدراج را بنویسید؟ خداوند برای انسانی که به دام گناه می افتد شرایطی فراهم می کند تا بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید؛ حتی اگر بارها گناه کند و توبه نماید باز هم خداوند از گناه او می گذرد اما اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند به آنها فرصتی می دهد و آنها این فرصت را وسیله غوطه ور شدن در تاریکی ها قرار می دهند، به طوری که اگر در ابتدا ف اندک امیدی وجود داشت که نور حق در دلشان بتابد، به تدریج چنین امیدی برباد رفته و به شقاوت ابدی گرفتار می شوند.

۳۶- طبق حدیث امام صادق (ع) انسان به نحوی در دایره سنت استدراج قرار می گیرند؟ ۱- خدا اگر خیر بنده گناهکار را بخواهد او را گوشمالی می دهد تا توبه یادتوبه بیفتد ۲- اگر شر بنده اش را بخواهد بعد از گناه به او نعمت می بخشد تا استغفار را فراموش کند و به راه خود ادامه دهد.

۳۷- مفهوم سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی را توضیح دهید؟ رهنمودهای قرآن کریم و پیشوایان دین بیانگر آن است که آینده زندگی هر فرد و اتفاقاتی که برای رخ می دهد، در موارد بسیاری تحت تأثیر رفتارهای گذشته او، اعم از رفتارهای خوب و بد است.

۳۸- برخی از مصادیق تأثیر اعمال انسان در زندگی او را بنویسید؟ صله رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه عمر را افزایش می دهد- قطع رحم و بی محبتی به خویشان عمر را کاهش می دهد. - احسان به وادین، امانت داری، آب دادن به درخت تشنه یا سیراب کردن حیوانات و نیز بر طرف کردن اندوه و غصه دیگران زندگی را بهبود می بخشد. ظلم به دیگران و افزایش گناه، اعم از فردی و اجتماعی، آثار زیانباری از جمله نزول بلا و عدم استجاب دعا را به دنبال دارد. همان طور که تقوا و ایمان واقعی به خداوند سبب نزول برکات الهی می گردد.

سوالات درس هفت - رشته ادبیات و علوم انسانی

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱- خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا به وسیله آنها حیات..... و..... خود را سامان دهد و تکامل بخشد.

مادی - معنوی

۲- تمایلات مادی در انسان شبیه به در طبیعت است اگر کنترل شود موجب آبادانی می شود. جریان آب

۳- منع کامل یک میل سبب..... شدن می شود نه توحید به استفاده..... از آن میل. حریص تر - معتدل

۴- افرادی که منافع و تجارتشان گسترش و افراط در تمایلات..... است و به دنبال..... مردم هستند به استفاده معتدل از تمایلات نام منع می

گذارند • مادی - حریص تر

۵- مانیازمند یک پشتوانه محکم برای دوری از گناه هستیم و این پشتوانه محکم چیزی جز به..... نیست. ایمان - خدا

۶- هر کس در موقعیتی قرار بگیرد که امکان گناه برای او بیشتر فراهم باشد، باید..... داشته باشد تا بتواند از آن موقعیت به سلامتی عبور کند و آلوده نگردد. ایمان قوی تر.

۷- اگر انسان هنگامی که اولین گناه را مرتکب می شود شخصیت..... و..... فردای خود را ببیند به شدت از آن بیزاری می جوید و دوری می کند. آلوده - وحشناک

- ۸- از پرتگاه های خطرناک سقوط در وادی ضلالتو.....است. توجیه گناه- عادت
- ۹- بنا بر حدیث پیامبر(ص) چهار رفتار نسبت به گناه از خود بدتر است. ۱- کوچک شمردن گناه ۲- افتخار کردن به گناه ۳- شادمانی کردن ۴.....
اصرار بر گناه
- ۱۰- عادت و تکرار گناهان صغیره زمینه ساز رفتن انسان به جهت.....است. گناهان کبیره
- ۱۱- در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی انجام دهد نباید.....را برای دیگران بیان کند. گناهش
- ۱۲- اگر در جامعه ای گناه،.....خود را از دست دهد.....در آن جامعه به سرعت گسترش می یابد. زشتی - فساد
- ۱۳- قساوت قلب حالتی است که قلب انسان نسبت به نیست. حق تسلیم
- ۱۴- وقتی انسان مرتکب گناه می شود علاوه بر آثار مستقیم گناه نیز از او سلب و دری از.....به روی او بسته می شود. توفیقی - خیر
- ۱۵- انسان باید میان امیال و غرایز خود.....برقرار کند تا طغیان یک یا چند میل و غریزه ، عرصه را بر گرایش های انسان به تنگ ننمایند.
تعادل- خیر و نیکی
- ۱۶- تمایلات در انسان شبیه به در طبیعت است. جریان آب
- ۱۷- خداوند قوه غضب را در انسان قرار داده تا در.....از خود دفاع کند. مواقع خطر
- ۱۸- انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه.....می کند. ایمان- عادت
- ۱۹- فکر گناه مانند انجام گناه نیست و.....گناه را ندارد، اما.....رفتن به سوی گناه است. مجازات- زمینه ساز
- ۲۰- گناهان کبیره گناهی هستند که آثار.....آنها به مراتب از گناهان.....بیشتر است. سوء و زیان بار- صغیره
- ۲۱- عادت و تکرار گناهان صغیره.....رفتن انسان به سمت.....است. زمینه ساز- گناهان کبیره
- ۲۲- گناه، بروجدان انسان.....می گذارد و شخص را از ناراحت می کند. اثر- درون

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را با گذاشتن علامت ص / غ مشخص نمایید.

- ۲۳- انسان همانطور که با قدرت اختیار خود می تواند راه کمال را طی کند ، با همین توانایی می تواند در مسیر شقاوت پیش رود و هلاکت خود را رقم بزند. ص
- ۲۴- انسان گنه کار در گرو عمل خویش است چون این خود اوست که سر نوشت شقاوت بار خود را رقم می زند و آئینده خود را تباه می سازد. ص
- ۲۵- خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا به وسیله آنها فقط حیات مادی خود را سامان دهد. غ
- ۲۶- خداوند قوه غضب را در انسان قرار داده تا در مواقع خطر از خود دفاع کند و با تجاوزگران مقابله نماید. ص
- ۲۷- منع کامل یک میل سبب حریص تر شدن نمی شود بلکه سبب استفاده معتدل از آن میل است. غ
- ۲۸- افرادی که منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است و به دنبال حریص تر شدن مدام اند به استفاده از تمایلات نام منع نمی گذارند. غ
- ۲۹- انسان مومن در سرگردانی قرار دارد ولی خداوند او را راهنمایی می کند که چه عملی و چه کاری واجب و چه کاری حرام است و نباید انجام دهد.
غ
- ۳۰- یکی از عللی که باعث می شود برخی مومنین گناه بزرگی انجام می دهند آن است که وقتی ارتباط معنوی شان با خدا کمتر است مرتکب گناه می شوند. ص
- ۳۱- میزان دوری مومن از گناه با درجه ایمان و دل بستگی وی به خداوند ارتباط دارد ص
- ۳۲- هر کس در موقعیتی قرار بگیرد که امکان گناه برای او بیشتر فراهم باشد، باید ایمان قوی تری داشته باشد تا بتواند از آن موقعیت به سلامتی عبور کند و آلوده نگردد. ص
- ۳۳- توجیه گناه و عادت به آن از پرتگاه های خطرناک سقوط در وادی ضلالت است. ص
- ۳۴- افتخار کردن به گناه از خود گناه بدتر نیست. غ
- ۳۵- تعداد گناهان کبیره در آیات و روایات بطور دقیق تعیین شده است. غ
- ۳۶- در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد باید برای دیگران آن را بیان کند. غ
- ۳۷- اگر در جامعه ای گناه ، زشتی خود را از دست دهد ، فساد در آن جامعه گسترش نمی یابد. غ
- ۳۸- قساوت قلب با تکرار گناه پیدا می شود یعنی قلب با تکرار گناه به تدریج چنان سخت می شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی کند.
ص

۳۹- وقتی انسان مرتکب گناه می شود توفیق از او سلب می شود و تمام درهای خیر بر او بسته می شود. غ

۴۰- گناه بروجدان انسان اثرمی گذارد و شخص را از درون ناراحت می کند. ص

سوالات کوتاه پاسخ

- ۴۱- انسان با کمک کدام ویژگی هم می تواند مراحل کمال را بییماید وهم می تواند درمسیر شقاوت پیش رود و هلاکت خودرقم بزند؟ اختیار
- ۴۲- چرا انسان باید میان امیال و غرایز خود تعادل برقرار کند؟ در تاطقیان یک یا چندمیل و غریزه ، عرصه را برگرایش های انسان به خیر و نیکی تنگ نمایند.
- ۴۳- چه کسانی درجهان با استفاده نادرست از قوه غضب به حقوق مردم تجاوز و تعدی می کنند؟ ظالمان و متجاوزان
- ۴۴- چه کسانی به استفاده متعادل از تمایلات نام منع می گذارند؟ افرادی که منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است و به دنبال حریص تر شدن مردم هستند.
- ۴۵- انسان برای دوری از گناه علاوه بر فطری بودن تنفر از گناه، به چه پشتوانه ای نیازمند است؟ ایمان به خدا
- ۴۶- چرا با وجود اینکه انسان به طور فطری گناه را دوست ندارد و فضیلت و خیر را می خواهد اما این مسئله سبب دوری از گناه نمی شود؟ زیرا عومل تحریکی ممکن است زمینه توجه بیش از حد انسان به تمايلات حیوانی شود و برای رسیدن به آن تمایلات مرتکب گناه گردد.
- ۴۷- طبق آیه ۱۱ سوره مومنون ، افراد با ایمان وارث چه مرحله ای از بهشت می شوند و چه نام دارند؟ بالاترین مراحل بهشت- فردوس
- ۴۸- عدم تقویت ایمان ضعیف چه پیامدهایی دارد؟ اگر ایمان تقویت نشود و فرد به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می کند، و به جایی می رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می دهد و همه حقایق، حتی خدا را انکار می کند.
- ۴۹- پرتگاه های خطرناک سقوط در وادی ضلالت را نام ببرید؟ توجه گناه- عادت به گناه
- ۵۰- طبق حدیث پیامبر اکرم(ص) چه رفتارهایی نسبت به گناه از خود گناه بدتر هستند؟
- ۱- کوچک شمردن گناه ۲- افتخار کردن به گناه ۳- شادمانی کردن (بعد از انجام) ۴- اصرار بر گناه
- ۵۱- چه گناهی کبیره محسوب می شوند؟ (گناهان کبیره را تعریف کنید؟) گناهی هستند که آثار سوء و زیان بار آنها به مراتب از گناهان صغیره بیشتر است.
- ۵۲- چرا امام رضا(ع) می فرمایند «گناهان کوچک راه هایی برای گناهان بزرگ اند.....»؟ چون عادت به گناه و تکرار گناهان صغیره زمینه ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره است.
- ۵۳- چرا در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد، نباید گناهش را برای دیگران بیان کند؟ زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می رود و انجام گناه امری عادی جلوه می کند.
- ۵۴- چرا کسانی که در فضای مجازی یا در صحبت با دوستان خود، به راحتی گناهان خود را با دیگران در میان می گذارند گناه بزرگ دیگری را علاوه بر گناه قبلی، برای خود ثبت می کنند؟ زیرا باعث ترویج آن گناه می شوند.
- ۵۵- گناهان چه آثار نامطلوبی بر زندگی دنیوی و اخروی انسان دارند؟ ۱- قساوت قلب ۲- سلب توفیق ۳- از بین بردن آرامش خاطر
- ۵۶- قساوت قلب چگونه حالتی است؟ و چگونه حاصل می شود؟ حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست، تا آنجا که نصیحت هیچ نصیحت کننده در او اثر نمی کند.
- ۵۷- قساوت قلب چگونه با تکرار گناه پیدا می شود توضیح دهید؟ یعنی قلب با تکرار گناه، به تدریج چنان سخت می شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی کند.

سوالات تشریحی

- ۵۸- الف) در چه صورتی انسان به شدت از گناه بیزار می جوید و دوری می کند ب) و در چه صورتی این تنفر را فراموش می کند؟ اگر انسان هنگامی که اولین گناه را مرتکب می شود، شخصیت آلوده و وحشناک فردای خود را ببیند، ب) چون آن شخصیت آلوده به تدریج شکل می گیرد، در ابتدا تن به گناه می دهد و پس از آنکه در آن گرفتار آمد و خود را بدان عادت داد، آن تنفر اولیه را فراموش می کند
- ۵۹- وجود قوه غضب در وجود انسان برای چیست و اگر کنترل نشود چه اتفاقی می افتد؟ (استفاده درست و نادرست از قوه غضب در وجود انسان را توضیح دهید؟) خداوند این قوه را در انسان قرار داده تا در مواقع خطر از خود دفاع کند و با متجاوزان مقابله نماید. اما اگر کسی تصمیم بگیرد مدام دیگر رازیر سلطه و قدرت خود قرار دهد و اموال آنان را به چنگ آورد، از همین قوه سوء استفاده می کند، به حقوق مردم تجاوز می نماید و به ظلم و ستم می پردازد.
- ۶۰- چرا انسان گنه کار در گرو عمل خویش است؟ چون عواملی همچون شیطان، شرایط فرهنگی و اجتماعی، دوستان، رسانه ها و عوامل دیگر فقط در حد و سوسه و تحریک نقش دارند و این، خود انسان است که سرنوشت شقاوت بار خود را رقم می زند و آینده خود را تباه می سازد.

۶۱- چرا بسیاری از انسان ها با وجود داشتن گرایش فطری تنفر از گناه و بدی ولی به سوی گناه می روند و مرتکب گناه می شوند؟ (علت و چرایی حرکت انسان به سمت گناه چیست؟) خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا به وسیله آنها حیات مادی و معنوی خود را سامان دهد و تکامل بخشد؛ امیال و غرایز برای حیات مادی و گرایش به خیر و نیکی برای حیات معنوی. انسان باید میان امیال و غرایز خود تعادل برقرار کند تا طغیان یک یا چند میل و غریزه، عرصه را بر گرایش های انسان به خیر و نیکی تنگ ننماید.

۶۲- چرا برخی می گویند اگر تمایلات مادی و حیوانی انسان محدود نشود و منع ها زیاد نباشد، حالت و طغیان هم کمتر می شود؟
اولاً: منع کامل یک میل سبب حریص تر شدن می شود، نه توصیه به استفاده معتدل از آن میل.

ثانیاً: گاهی کسانی که دچار افراط در استفاده از یک میل هستند، و به دنبال اشاعه آن در میان دیگران می باشند، بر این گونه سوال ها تاکید می کنند تا بین مردم افرادی مانند خود بیابند و یا کسانی را مانند خود اسیر استفاده افراطی از یک میل نمایند
ثالثاً: افرادی که منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است و به دنبال حریص تر شدن مردم هستند به استفاده معتدل از تمایلات نام منع می گذارند.

۶۳- از چه جهاتی ایمان به خداوند پشتوانه دوری از گناه است؟ دو مورد ذکر شود

۱- انسان مومن می داند که خداوند ناظر کارهای اوست. از این رو حیا می کند که در پیشگاه او مرتکب گناه شود. در صورتی که گناه برهم از او سر زند از خداوند شرمند می شود و توبه می کند.

۲- انسان مومن می داند که خداوند انسان را بیهوده نیافریده و نسبت به اعمال وی بی تفاوت نیست. در روز حساب، به نیکوکاران پاداش می دهد و بدکاران را مجازات می کند.

۳- انسان مومن در گردانی قرار ندارد. خداوند او را راهنمایی کرده و مشخص نموده که چه عملی و چه کاری واجب و لازم و چه کاری حرام است. انسان مومن تکلیفش با خودش و با دیگران روشن است، با اعتماد و اطمینان به فرمان الهی عمل می کند و به سوی سعادت و رستگاری پیش می رود.

۶۴- چرا برخی افراد با ایمان گناهان بزرگ مرتکب می شوند؟ (۱) انسان مومن با مدعی ایمان تفاوت دارد، مدعی ایمان هنوز ایمان در قلبش وارد نشده است.

(۲) ایمان در جانی دارد مومنین در ایمان شدت وضع دارند، افراد ضعیف الایمان مرتکب گناهان می شوند و اگر ایمانشان را تقویت نکنند و به تدریج به گناه عادت کنند همین ایمان ضعیف را از دست داده و همه حقایق، حتی خدا را انکار می کنند.

(۳) زمانی که ارتباط معنوی مومن با خدا کمتر باشد مرتکب گناه می شود ولی در صورتی که ارتباط معنوی اش بیشتر باشد سمت گناه نمی رود.

۶۵- سلب توفیق که از جمله آثار نامطلوب گناهان بر زندگی دنیوی و اخروی انسان است را توضیح دهید؟ وقتی انسان مرتکب گناه می شود، علاوه بر آثار مستقیم گناه، توفیقی نیز از او سلب و دری از خیر به روی او بسته می شود. همین محرومیت چه بسا سرچشمه محرومیت های بعدی می شود؛ مگر اینکه شخص پس از انجام گناه، قلباً پشیمان شود و با توبه به درگاه الهی بازگردد

۶۶- از بین بردن آرامش خاطر که از جمله آثار نامطلوب گناهان بر زندگی دنیوی و اخروی انسان است را توضیح دهید؟ گناه بروجدان انسان اثر می گذارد و شخص را از درون ناراحت می کند. اگر گناهکار، در همین مرحله توبه کند، خود را از اندوه درونی نجات داده است. اما اگر گناه را تکرار کند، برای ناراحت کردن وجدان خود، پیوسته دست به توجه می زند تا بالخره بر وجدان خود چیره شود و گناه را به آسانی انجام دهد.

سؤالات درس ۸ دینی رشته انسانی و درس ۷ رشته تجربی ریاضی

۱- در میان مخلوقات موجودی است که علاوه بر ایستادگی در برابر موانع بیرونی می تواند در برابر موانع درونی نیز ایستادگی کند.
انسان

۲- انسان حتی علیه خود می تواند انقلاب کند بدین معنا که می تواند با پیروی از علیه تمایلات خود قیام کند. عقل - ناپسند

۳- توبه در لغت به معنای است و در مورد بندگان به معنای از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست.
بازگشت - بازگشت

۴- توبه در لغت به معنای بازگشت است و در مورد بندگان به معنای بازگشت از به سوی است. گناه - خداوند

۵- با بازگشت بنده گناهکار به سوی او بازمی گردد و درهای رابه سویش می گشاید و آرامش رابه قلب او بازمی گرداند.
خداوند - رحمتش

- ۶- بابازگشت بنده گناهکار خداوند به سوی او باز می گردد و درهای رحمتش را به سویش می گشاید و..... رابه..... اوباز می گرداند. آرامش - قلب
- ۷- همین که انسان بعد از گناه ، در دل احساس..... کند و زبان حالش این باشد که چقدر بد شدانجام شده گناه بخشیده می شود. پشیمانی- توبه
- ۸- گناه الودگی است و..... پاک کننده از آلودگی هاست. توبه
- ۹- توبه ، گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شستشو می دهد به همین جهت این عمل را..... یا..... نیز می گویند. پیرایش- تخلیه
- ۱۰- باتوبه همه گناهان حتی..... هم آمرزیده می شود. شرک
- ۱۱- توبه نه تنها گناه را پاک می کند بلکه اگر..... و..... نیز به دنبال آن بیاید، گناهان رابه حسنات تبدیل می کند. ایمان- عمل صالح
- ۱۲- توبه نه تنها گناه را پاک می کند بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید..... را..... تبدیل می کند. گناهان- حسنات
- ۱۳- در توبه همیشه باز است اما..... توبه همواره میسر نیست. توفیق
- ۱۴- تکرار توبه اگر واقعی باشد ، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست بلکه موجب..... شدن انسان نزد خداوند و جلب اومی شود. محبوب- رحمت
- ۱۵- اگر کسی گناهی مرتکب شد و توبه کرد، اما توبه اش را شکست و دوباره مرتکب گناه شد، هیچ ندارد که باز هم توبه کند. مانعی
- ۱۶- شیطان برای دور کردن انسان از..... تلاش فراوان می کند و با حيله و فریب مانع انسانها می شود. توبه - توبه
- ۱۷- «تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای و..... کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. امروز - فردا
- ۱۸- روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به..... این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند. شقاوت
- ۱۹- روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند تا در این فرایند متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به..... نکنند. تدریجی- توبه
- ۲۰- اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه نه تنها پذیرفته نیست ، بلکه استغفار را..... می کند. بی خاصیت
- ۲۱- اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه نه تنها پذیرفته نیست بلکه..... را بی خاصیت می کند. استغفار
- ۲۲- توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با..... خود ضایع کرده جبران نماید. گناه
- ۲۳- توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق و..... آن را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را بدست آورد. مادی- معنوی
- ۲۴- جامعه اگر در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند است. توبه اجتماعی
- ۲۵- جامعه اگر در برخی از ابعاد از مسیر..... و..... از خداوند خارج شد نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند توبه اجتماعی است. توحید- اطاعت
- ۲۶- مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها (رشوه گرفتن - رباخواری وغیره) انجام وظیفه..... و..... است. امر به معروف- نهی از منکر

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۲۷- تصمیم های جدیدی که برای بازگشت از مسیری که چندی با غلط پیموده شد توبه گفته می شود. صحیح
- ۲۸- در میان مخلوقات تنها موجودی که توانایی ایستادگی در برابر موانع بیرونی را ندارد انسان است. غلط
- ۲۹- انسان می تواند علیه خود انقلاب کند یعنی می تواند با پیروی از عقل ، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند. صحیح
- ۳۰- توبه در لغت به معنای احساس پشیمانی است. غلط
- ۳۱- توبه در مورد بندگان ، به معنای بازگشت از گناه به سوی شیطان است. غلط
- ۳۲- توبه گناهان را از جسم خارج می کند و آن را شستشو می دهد. غلط

- ۳۳- به عمل خروج و شستشوی گناهان از قلب انسان پیرایش یا تخلیه می گویند. صحیح
- ۳۴- با توبه همه گناهان آمرزیده نمی شوند. غلط
- ۳۵- باتوبه فقط گناه شرک آمرزیده می شود. غلط
- ۳۶- توبه نه تنها گناه را پاک می کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می کند. صحیح
- ۳۷- در توبه همیشه باز نیست و توفیق توبه هم همواره میسر است. غلط
- ۳۸- تکرار توبه اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. صحیح
- ۳۹- اگر کسی گناهی مرتکب شد و توبه کرد، اما توبه اش را شکست و دوباره مرتکب گناه شد خداگناهش را نمی بخشد. غلط
- ۴۰- شیطان برای دور کردن انسان از توبه تلاش نمی کند. غلط
- ۴۱- شیطان انسان را به تسویف می کشاند، تسویف ارزیابی است که به معنای امروز و فردا کردن است. صحیح
- ۴۲- حيله تسویف، از شیطان بیشتر برای گمراه کردن پیرمردان بکار می رود. غلط
- ۴۳- روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را فوری نه گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند. غلط
- ۴۴- اولین مرحله از مراحل تکمیلی توبه عدم اصرار بر گناه است. غلط
- ۴۵- جبران حقوق الهی و حقوق مردم اولین مرحله از مراحل توبه است. غلط
- ۴۶- توبه کننده اگر دسترسی به صاحبان حق برای جلب رضایت آنها نداشته باشد دیگر حقی بر او نیست. غلط
- ۴۷- اگر توبه کننده دسترسی به صاحبان حق ندارد باید به نیابت از آنها صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. صحیح
- ۴۸- از جمله حقوق معنوی، شکستن قلب پدر و مادر، غیبت، تهمت، ریختن آبروی انسان است که توبه کننده باید جبران نماید. صحیح
- ۴۹- توبه اجتماعی یعنی اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود. صحیح
- ۵۰- مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری هایی نظیر رباخواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و غیره، با انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. صحیح
- ۵۱- سراسر عمر ظرف زمان توبه نیست بلکه دوران جوانی بهترین زمان است. غلط
- ۵۲- از نظر امام خمینی (ره) بهار توبه ایام جوانی است که بار گناهان کمتر و کدورت قلبی و ظلمت باطنی ناقص تر و شرایط توبه سهل تر و آسان تر است. صحیح

سؤالات کوتاه پاسخ

- ۵۳- تصمیم های جدید برای بازگشت از مسیری که به غلط پیموده شده و آثار زیان باری بر جا گذاشته است چه نام دارد؟ توبه با توجه به داستان
- ۵۴- بازگشت «بشر بن حارث» و وفاداری او بر پیمان خویش با امام کاظم (ع) اگر کسی بخواهد مانند وی از گناه دوری کند، باید به چه امری ملتزم گردد؟ بندگی واقعی خدا و حفظ حرمت صاحب و مالک واقعی خود
- ۵۵- با چه شرایطی خداوند گناهان توبه کننده را به حسنات تبدیل می کند؟ توبه- ایمان و عمل صالح
- ۵۶- چرا شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت، او را گام به گام به سمت گناه می کشاند؟ تا متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند
- ۵۷- حيله تسویف شیطان، چه مشکلی برای انسان ایجاد می کند؟ باعث عادت انسان به گناه می شود.
- ۵۸- چه زمانی توبه و اصلاح اجتماعی و بازگشت به مسیر توحید، لازم است؟ از ابتدای ایجاد انحراف های اجتماعی تا از گسترش آن جلوگیری شود و ماندگار نشوند.
- ۵۹- پاداش الهی برای کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و سپس نیکوکار شود چیست؟ گناهان او را به حسنات تبدیل می کند.
- ۶۰- مهمترین بخش حق الناس و حقوق الهی چیست؟ حقوق معنوی- توحید عبادی
- ۶۱- وجود کدام خصوصیت در جوانان، توبه را برای آنان آسان تر می کند؟ انعطاف پذیری
- ۶۲- شستشوی گناهان را از درون آلوده انسان گناهکار توبه نامیده می شود که از آن به چه چیزی تعبیر می شود؟ و کمک کننده چنین تأثیری چیست؟ پیرایش- ایمان و عمل صالح
- ۶۳- چه روایتی بیانگر خروج گناهان از قلب و شستشوی دل توبه کننده است و این عما چه نام دارد؟ التائب من الذنب کمن لا ذنب له- پیرایش
- ۶۴- خداوند به حضرت داوود (ع) در مورد توبه کنندگان چه فرموده است؟ اشتیاق من برای بازگشت آنان که از من دوری گردانده اند، به قدری است که اگر آنان می دانستند از شوق آمدن به سوی من جان می دادند.

- ۶۵- توبه عبد به چه معناست و این حالت چه زمانی رخ می دهد؟ بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران او- زمانی رخ می دهد که انسان از گناه خ پشیمان شده باشد و قصد انجام آن را نداشته باشد.
- ۶۶- در تعالیم اسلامی ، تخلیه به چه معناست؟ خروج گناهان از قلب و شستشوی آن
- ۶۷- آن گاه که انسان بعد از گناه به خود بیاید و از عمق وجودش ناله حسرت سر زده و زبان حالش این باشد که چقدر بد شد کاش این کار را نمی کردم ، چرا به فرمان خدا بی توجهی کردم نمونه بارز کدام یک از مراحل توبه است؟ پشیمانی از گذشته
- ۶۸- کدام حیلۀ شیطان بیشتر برای گمراه کردن جوانان بکار می رود و نتیجه آن برای جوانان چیست؟ انسان رابه تسوف می کشاند- سبب عادت به گناه می شود.
- ۶۹- چه زمانی اصلاح و معالجه جامعه از بیماری های اجتماعی ، فدای جان و مال انسانهای بزرگ را می طلبد؟ اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق ریشه بدواند و اصلاح مشکل شود.
- ۷۰- تکمیل کننده توبه پس از پاکی از گناهان چیست؟ و به چه معناست؟ ایمان و عمل صالح- گناهان رابه حسنات تبدیل می کند.
- ۷۱- خداوند توبه چه کسانی را بیشتر دوست دارد و شکستن توبه نیازمند به تجدید چیست؟ جوانان- توبه
- ۷۲- بجا آوردن چه چیزی برای تحقق توبه بدون مراحل تکمیلی آن ضروری است؟ پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه
- ۷۳- طبق تعالیم اسلامی، چه زمانی خداوند به سوی توبه کننده بازمی گردد و مقصود از این بازگشت چیست؟ با بازگشت بنده گناهکار- درهای رحمتش رابه رویش می کشاند و آرامش رابه قلب او باز می گرداند.
- ۷۴- حدیث(التوبه تطهر القلوب و تغسل الذنوب) به چه مفهومی اشاره می کند؟ شستشوی گناهان از درون الوده انسان گناهکار
- ۷۵- کوتاهی مردم در انجام کدام وظیفه سبب می شود گناهان اجتماعی قوی تر و محکم تر شوند و چگونه می تواند به آسانی مانع گسترش گناه در جامعه شوند؟ عمل به فریضه امر به معروف و نهی از منکر- مردم در برابر گناهان حساسیت نشان دهند و بکوشند جامعه رابه وضع صلاح و درستی بازگردانند.
- ۷۶- انقلاب علیه خود در انسان به چه معناست؟ هم می تواند با پیروی از عقل علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و انقلاب نماید
- ۷۷- شیطان چگونه انسان از توجه گناه و قبح آن را از انسان می گیرد؟ نمونه ای از آن بنویسید؟ سوق آهسته و تدریجی به سوی گناه - رابطه نامشروع با جنس مخالف
- ۷۸- آن جا که شیطان با تسویف حیلۀ و فریب خود را بکار می بندد، فرد گناهکار رابا چه گفتاری از توبه منع می کند و این عمل چه پیامدی بدنبال دارد؟ به زودی توبه می کنیم- میل به توبه در او خاموش می شود.
- ۷۹- مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید؟ (یا حقیقت توبه چه آثار و نتایجی در زندگی شخص توبه کننده دارد؟) ۱- عدم تکرار گناه ۲- جبران حقوق الهی و حقوق مردم
- ۸۰- چرا توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده نرود؟ زیرا انجام آن مساوی باشکستن توبه است که در آن صورت بازهم باید توبه کند.
- ۸۱- رفتار خداوند نسبت به بندگانی که توبه کنند و تلاش خود را کرده ولی نتوانسته اند همه را جبران کنند چیست؟ بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند.
- ۸۲- منظور از توبه اجتماعی چیست؟ اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است.

سؤالات تشریحی

- ۸۳- توبه در لغت به چه معناست در مورد بندگان چه معنایی دارد و چه موقع رخ می دهد؟ توبه در لغت به معنای بازگشت است و در مورد بندگان، به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. این حالت زمانی رخ می دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد.
- ۸۴- چه موقع توبه انجام شده و گناه بخشیده می شود؟ با بازگشت بنده گناهکار، خداوند نیز به سوی او بازمی گردد و درهای رحمتش را به رویش می گشاید و آرامش را به قلب او باز می گرداند. همین که انسان بعد از انجام گناه، در دل احساس پشیمانی کند و زبان حالش این باشد که چقدر بد شد کاش این کار را نمی کردم، چرا به فرمان خدا بی توجهی کردم؟ توبه انجام شده و گناه بخشیده می شود.
- ۸۵- پیرایش و تخلیه را تعریف کنید؟ گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست، توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» نیز می گویند.

- ۸۶- رسول خدا(ص) در مورد شخص توبه کننده را به چه فردی تشبیه نموده است؟ ضمن نوشتن متن حدیث پاسخ دهید؟ «التائب من الذنب كمن لا ذنب له» مانند کسی که هیچ گناهی نکرده است.
- ۸۷- امیرمؤمنان (ع) در مورد کیفیت توبه چه می فرمایند؟ «التوبه تطهر القلوب وتغسل الذنوب» توبه دل ها را پاک می کند و گناهان را می شوید.
- ۸۸- در مورد توبه باید به چه نکاتی توجه نمود؟ ۱- باتوبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود ۲- توبه نه تنها گناهان را پاک می کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می کند ۳- توبه در جوانی آسان تر است و خداوند توبه جوانان را بسیار دوست دارد. ۴- در توبه همیشه باز است، اما توفیق توبه همواره میسر نیست باید لحظه های توفیق را شکار کرد و خود را در دامن مهر خداوند انداخت. ۵- تکرار توبه، اگر واقعی باشد ف نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود.
- ۸۹- چرا اگر توبه کننده توبه اش را بشکند و دوباره مرتکب گناه شود باز هم توبه اش پذیرفته می شود؟ چون خداوند کسی را فوراً از گناه خود ناراحت می شود و بسیار توبه می کند، دوست دارد؛ زیرا می بیند چنین فردی، با اینکه در دام گناه افتاده، اما قلبش نزد اوست و به سرعت خود پشیمان می شود.
- ۹۰- حیل های شیطان برای دور کردن از توبه را بنویسید؟ ۱- ابتدا انسان را با وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می سازد ۲- انسان را به «تسویف» می کشاند ۳- روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند.
- ۹۱- عدم تکرار گناه که از جمله مراحل تکمیلی توبه می باشد را توضیح دهید؟ توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم توبه باید تکرار شود. متوجه شدیم که توبه کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید.
- ۹۲- چرا توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده نرود؟ زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند.
- ۹۳- جبران حقوق الهی و حقوق مردم را که از جمله مراحل تکمیلی توبه می باشد را توضیح دهید؟ توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهمترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. دسته ای دیگر حقوق مردم است. توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را بدست آورد و اگر به آنان دسترسی ندارد، به نیابت آنان صدقه و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.
- ۹۴- چرا انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند؟ چند نمونه از این انحرافات را نام ببرید؟ انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. ربا خواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله ای بیماری ها و انحراف هاست.
- ۹۵- از آنجا که راه اصلاح و معالجه بیماری اجتماعی انجام دادن وظیفه امریه معروف و نهی ارمنکر است، کوتاهی در این وظیفه و انجام دادن آن چه نتایجی در بر خواهد داشت؟ اگر مردم در انجام این وظیفه کوتاهی کنند، گناهان اجتماعی، قوی تر و محکم تر می شوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می کنند و رواج اگر مردم در برابر این گناهان حساسیت نشان دهند و در برابر آن بااستند و بکوشند که جامعه را به وضع صلاح و درستی بازگردانند، به آسانی می توانند مانع گسترش گناهان شوند. اما اگر مردم کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق ریشه بدواند، اصلاح آن مشکل می شود و نیاز به تلاش های بزرگ و فعالیت های اساسی و زیربنایی پیدا می شود تا آنجا که ممکن است نیاز باشد انسان های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از تباهی برهانند و مانع خاموشی کامل نور و هدایت شوند.
- ۹۶- تاجه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟ سراسر عمر طرز زمان توبه است، اما بهترین زمان برای توبه، دوه ای است که امکان توبه بیشتر انجام آن آسان تر و جبران گذشته راحت تر است.
- ۹۷- چرا توبه در دوره جوانی آسان تر است؟ زیرا دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود.

سوالات درس نهم دینی رشته انسانی . درس هشتم رشته تجربی ریاضی

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید

- ۱- قرآن کریم رمزسعدت و رستگاری ما را در..... دانسته است. تزکیه نفس
- ۲- تزکیه نفس زمانی اتفاق می افتد که نفس ما از..... پاک شود. آلودگی
- ۳- تزکیه نفس با توبه از گناهان آغاز می شود اما برای تداوم پاک ماندن جان و دل انسان می بایست علاوه بر توبه به..... که خداوند فرمان داده است عمل نمود. دستوراتی
- ۴- احکام و قوانین دین اسلام، علاوه بر اینکه زندگی سالم در دنیا می کند سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی رانیز..... می کند. تضمین- تأمین
- ۵- نمی توان بایدها و نبایدهای و..... راباقوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند مقایسه کرد. دینی- الهی
- ۶- زندگی دینی تنها شیوه..... و..... است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیشی قرار دارد. مطمئن- قابل اعتمادی
- ۷- هرکس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی یابد که تکیه بر خداوند و..... به..... هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد. اعتماد- دستورات
- ۸- میان نعمت های الهی در آخرت و..... و..... دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است. بایدها- نبایدها
- ۹- کسی که به دنبال سعادت اخروی نیست و به دنبال..... و..... خود است نمی تواند انتظار سعادت مندی در دنیا و بهره مندی از نعمت های بهشتی را داشته باشد. خواسته ها- تمایلات نفس
- ۱۰- اسلام در هر دوره و زمانه ای قابل اجراست و هر قدر زندگی بشر پیچیده شود و نیازهای جدید پدید آید و..... می توانند احکام اسلامی متناسب با آن شرایط را استخراج کنند. فقهاء - مجتهدین
- ۱۱- قمار علاوه بر اینکه یک کار..... است پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ..... برای جامعه ندارد بکار می گیرد. بیهوده- فایده ای
- ۱۲- قمار میان برنده و بازنده و..... بوجود می آورد. کینه - دشمنی
- ۱۳- در انحرافات قبل از اسلام، رایج شدن ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع بود که بازگشتی به دوران..... و بنیان را متزلزل می کند. جاهلیت- خانواده
- ۱۴- در کشورهایی که این قبیل رابطه ها (روابط نامشروع جنسی) وجود دارد، خانواده خود را از دست داده و فرزندان فراوان شده اند. استحکام- تک سرپرست
- ۱۵- قرآن در همان زمان نزول که این عمل (ارتباط جنسی نامشروع) فراوان بود در مقابل آن و آن را..... شمرد و راه های آسان و بدون گناه برای ارتباط جنسی پیشنهاد داد. ایستاد- گناه کبیره
- ۱۶- قرآن در مقابل روابط نامشروع ایستاد، این حکم نه تنها برای دیروز و بلکه برای امروز و فردای انسانها بقلی است تاهیچ گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت و..... انسانها به خطر نیفتد. جسمی- روحی
- ۱۷- قرآن کریم در مقابل روابط نامشروع ایستاد و آن را گناه کبیره شمرد و این حکم برای همه دوران ها است تاهیچ گاه..... خانواده نشود و سلامت جسمی و روحی انسانها به خطر نیفتد. موقعیت- متزلزل
- ۱۸- از آنجا که خداوند نصیحتگر مردم است به منظور پیشگیری از..... تابلوهای خطر را بالا برده است. حقیق- خطرات
- ۱۹- هر دستور خداوند، علت ها و دلایل خاص خود را دارد که آن حکم و دستور نامیده می شود. حکمت
- ۲۰- نباید چنین بپنداریم که با فهمیدن یکی از حکمت های یک حکم الهی به همه آن پی بردیم و این فهم را مبنای..... قرار دهیم. حکمت های- تصمیم گیری
- ۲۱- بارعایت قوانین الهی که فرمان های خداست در این صورت هم رابرای دیگران نسبت به اسلام فراهم می نماییم. زمینه- آگاهی
- ۲۲- بارعایت قوانین الهی که فرمان های خداست هم زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به دین اسلام فراهم می نماییم و هم از اسلامان در صحنه..... و..... دفاع می کنیم. عمل - زندگی
- ۲۳- بارعایت قوانین الهی زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت اسلام فراهم می کنیم و از..... در صحنه عمل و زندگی می کنیم. اسلامان- دفاع
- ۲۴- فرهنگ، روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان دهنده و..... آن است. هویت - شخصیت
- ۲۵- فرهنگ، روح حاکم بر جامعه و نشان دهنده و شخصیت آن است. معنوی- هویت
- ۲۶- نوع اجزاء و عناصر فرهنگی هر جامعه نشان دهنده و..... ارزشمندی و تعالی آن در جامعه است. درجه- میزان
- ۲۷- نوع اجزاء و عناصر فرهنگی هر جامعه نشان دهنده درجه و میزان و..... آن جامعه است. ارزشمندی - تعالی

- ۲۸- یکتاپرستی ، ایمان و اعتقاد به پیامبران الهی و اعتقاد به معاد و پای بندی به آن ، معیارهای اصلی در تشخیص فرهنگ جوامع است. ارزشمندی
- ۲۹- احکام و قوانین اجتماعی اسلام باید به گونه ای تنظیم شود که سبب و این معیارها (معیارهای اصلی) شوند. رشد - تقویت
- ۳۰- تولید فیلم ها ی سینمایی، مستند علمی و غیره که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد است. و در شرایط ویژه است. مستحب- واجب کفایی
- ۳۱- ایجاد پایگاههای اینترنتی و شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه های کفرآمیز و ابتدال اخلاقی است. و در مواردی است. مستحب- واجب
- ۳۲- لازم است مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شویم و این یکی از مهمترین مصداق های قاعده است. نفی سیل
- ۳۳- بردولت اسلامی است که زیرساخت های لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی و داخلی را فراهم سازد. به ما نیز است که حتی المقدور از وسایل ارتباطی داخلی بهره ببریم و مانع نفوذ و سلطه رسانه ای بیگانگان شویم. واجب- واجب
- ۳۴- تولید ، توزیع و تبلیغ فیلم ها و غیره به منظور گسترش فرهنگی و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتدال اخلاقی از مصادیق مهم عمل صالح واز و دارای پاداش اخروی بزرگی است. واجب کفایی
- ۳۵- استفاده از موسیقی ، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیر سنتی و مدرن و است. جایز- حلال
- ۳۶- فقط آن موسیقی که و راتقویت و تحریک می کند و مناسب مجالس لهو و لعب است حرام است. بی بندوباری- شهوت
- ۳۷- فقط آن موسیقی که بی بندو باری و شوت و تحریک می کند و مناسب مجالس لهو و لعب است است. حرام
- ۳۸- تولید، توزیع و تبلیغ فیلم ها ، لوح فشرده و سایر رسانه هایی که در بردارنده تصاویر یا متونی هستند که موجب انحراف و فساد می شوند و یا در بردارنده موسیقی مطرب و مناسب با مجالس لهو و گناه می باشد است. حرام
- ۳۹- شرط بندی از آموزیان آور روحی و اجتماعی است و انجام آن حتی در بازی ها و ورزش ها ی معمولی نیز است. حرام
- ۴۰- اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بندوباری های دنیای کنونی ضرورت یابد فراهم کردن امکانات آن است. واجب کفایی
- ۴۱- دادن جایزه توسط سازمانها ، نهادها و افراد به ورزشکاران است. جایز
- ۴۲- مسئولین باید اقتصاد کشور را به گونه ای مدیریت کنند که سه هدف محقق شود اول : استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان دوم: پیشروی به سوی و و کاهش فاصله طبقاتی. عدالت- قسط
- ۴۳- اشرافی گری ، تجمل گرایی برخی از مسئولین ، فسادالداری و مالی ، یکی از مهمترین عوامل عقب ماندگی و است. اقتصادی- فاصله طبقاتی
- ۴۴- اشرافی گری و تجمل گرایی مسئولین ، علاوه بر آثار منفی اقتصادی ، باعث عمومی و رواج و مصرف گرایی در میان مردم می شود. بیاعتمادی- تجمل گرایی
- ۴۵- بردولت واجب است روابط اقتصادی باکشورها را به گونه ای تنظیم کند که آن کشورها نتوانند در موقع خطر کشور ما را قرار دهند. تحت فشار
- ۴۶- هر نوع تجارتی که به رژیم صهیونیستی مانند وارد کردن و ترویج کالاهایی که سرمایه داران این رژیم در آن شریک هستند است. نفع- حرام.

درستی یا نادرستی عبارت زیر مشخص کنید.

- ۴۷- قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ما را در تزکیه نفس دانسته است. صحیح
- ۴۸- تزکیه نفس زمانی اتفاق می افتد که نفس ما پاک شده باشد. غلط
- ۴۹- تزکیه نفس با انجام گناه آغاز می شود اما برای تداوم آن جان و دل باید پاک باشد. غلط
- ۵۰- احکام و قوانین دین اسلام، هم زندگی سالم دنیایی را تضمین می کند و هم سعادت و نیک بختی اخروی را تأمین می کند. صحیح
- ۵۱- باید و نبایدها های دینی و الهی رانمی توان با قوانین بشر مقایسه کرد. صحیح
- ۵۲- زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقلانندیش قرار داده است. صحیح
- ۵۳- میان نعمت های الهی در آخرت و باید و نبایدها های دین هیچ ارتباطی و هماهنگی برقرار نیست. غلط
- ۵۴- قمار علاوه بر اینکه یک کار بیهوده است اما پول و ثروت مردم را در مسیری بی فایده قرار می دهد. صحیح
- ۵۵- رایج شدن ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع ، بنیان خانواده را متزلزل می کند. صحیح
- ۵۶- قرآن در همان نزول ، از عمل ارتباط جنسی نامشروع منع نکرد و آن را گناه کبیره اعلام ننمود. غلط

- ۵۷- هر دستور خداوند ف علت ها و دلایل خاص خود را دارد که «حکمت» آن حکم و دستور نامیده می شود. صحیح
- ۵۸- بارعایت قوانین الهی زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام رافراهم می کنیم. صحیح
- ۵۹- فرهنگ ، روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن است. صحیح
- ۶۰- تولید فیلم سینمایی، مستند علمی و غیره که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی نمی باشد واجب است. صحیح
- ۶۱- تولید فیلم سینمایی ، مستند علمی و غیره که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی است در شرایط ویژه مستحب موکد است. غلط
- ۶۲- ایجاد پایگاههای اینترنتی و شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه های کفرآمیز و ابتدال اخلاقی واجب است غلط
- ۶۳- لازم است مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان به کشور شویم و این یکی از مهمترین مصادیق قاعده نفی سبیل است. صحیح
- ۶۴- تولید و توزیع فیلم به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی مستحب است. غلط
- ۶۵- فقط آن نوع موسیقی که بی بندوباری و شهوت راتقویت و تحریک کند و مناسب مجالس لهو و لعب است حرام می باشد. صحیح
- ۶۶- شرط بندی از امور زیان آور روحی و اجتماعی نیست و انجام آن حتی در باری ها و ورزش های معمولی نیز حلال است. غلط
- ۶۷- امروز کشورها ی سلطه گر می کوشند تا از طریق برقراری روابط تجاری رابطه اقتصادی را با کشورها تقویت کنند. غلط
- ۶۸- واجب است برای پیشرفت علمی، صنعتی و افزایش تولید داخلی تلاش کنیم و در مصرف منابع کشور حداکثر قناعت را پیشه کنیم. صحیح
- ۶۹- اشرافی گری ، تجمل گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی یکی از مهمترین عوامل رفاه است. غلط
- ۷۰- قبل از ورود به عرصه کار و تجارت باید با احکام شرعی تجارت آشنا شویم تا گرفتار کسب حرام نگردیم. صحیح
- ۷۱- حضرت علی(ع) فرمود: که تجار قبل از تجارت با احکام شرعی تجارت آشنا شوند تا گرفتار کسب حرام نشوند. صحیح
- ۷۲- اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بندوباری های دنیای کنونی ضرورت یابد فراهم کردن امکانات آن مستحب است. غلط

سؤالات کوتاه و تشریحی

- ۷۳- دستور امیرالمومنین(ع) که فرمود « یامعشر التجار الفقه ثم المتجر » لزوم چه چیزی را بیان می نماید؟ آشنایی با قوانین دینی کسب و کار قبل از ورود به عرصه معاملات برای جلوگیری از کسب حرام
- ۷۴- قرآن کریم رمز سعادت انسان را چه چیزی معرفی می کند و این کار چگونه تداوم می یابد؟ تزکیه نفس- باعمل به دستورات الهی
- ۷۵- سهل انگاری در عمل و بی توجهی به احکام خداوند چه چیزی را در پی خواهد داشت و راه رهایی از آن چیست؟ فرو افتادن در آتش دوزخ - تقوا و توجه به خشنودی خدا
- ۷۶- کدام یک از اعمال مستحب و کدام واجب است؟ الف) فراهم کردن امکانات ورزش اگر برای دوری از فساد ضرورت یابد. ب) پیش قدم شدن در بازی برای سلامت اخلاق الف: واجب ب) مستحب
- ۷۷- دور کردن افراد جامعه از فساد و بی بندوباری ، مشمول کدام حکم است و چه زمانی فراهم کردن امکانات بازی ها و ورزش ها واجب است؟ واجب کفایی- برای دور شدن جامعه از فساد ضرورت یابد
- ۷۸- حکم بکارگیری آلات موسیقی برای نواختن موسیقی کلاسیک لهوی و غیر لهوی چیست؟ حرام- بلاشکال
- ۷۹- تجارت و خرید و فروش کالاها در چه صورتی جایز نیست و حرام است؟ هر نوع تجارتي که به نفع دولت غاصب صهیونیستی تمام شود.
- ۸۰- با وجود اینکه قوانین دین علاوه بر اینکه زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند، سعادت و نیک بختی اخروی را نیز تأمین می کند چرا نمی توان باید ها و نبایدها های دینی را قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند مقایسه کرد؟ چون خداوند می داند که آن گناه مانعی بزرگ بر سر راه سعادت و نعمت های ابدی است.
- ۸۱- با توجه به آیه شریفه «افمن اسس بنیانه علی تقوی من الله ورضوان خیر» یکی از مصادیق ظلم است؟ بنای زندگی بدون توجه به دستورات الهی
- ۸۲- میان سعادت انسان در جهان آخرت و باید ها و نبایدها های دین که احکام نام دارند چه نسبتی برقرار است؟ و آیا می توان از هر راه حلی به سعادت آخری رسید؟ ارتباط و هماهنگی- خیر
- ۸۳- در آیات قرآن کریم ارتباط جنسی نامشروع چگونه توصیف شده است؟ عملی بسیار زشت در راهی ناپسند
- ۸۴- فراگیری یک عمل دلیل بر گناه محسوب نکردن آن نیست و مثال بارز آن چیست؟ قمار و شراب
- ۸۵- علاوه بر بیهوده بودن گناه قمار ، چه علت های دی
- ۸۶- ری موجب منع آن توسط اسلام شده است؟ ایجاد کینه و دشمنی و بکار انداختن پول مردم در مسیر بی فایده

- ۸۷- باتوجه به آیه ۱۰۹ توبه، زندگی محکم واستوار به چه پایه هایی بنا می شود و در نقطه مقابل کسانی که زندگی محکم واستوار دارند چه کسانی قرار دارند؟ «تقوی من الله ورضوان» - ظالمین
- ۸۸- پاسخ قرآن کریم به کسانی که از گسترش خطرات و گناهان نفع می برند و می گویند چرا در اسلام این قدر منع کردن و حرام کردن رایج است، چیست؟ چه بسیار چیزهایی که خوش نمی دارید، در حالی که برای شما خوب است و خداوند به آنها فرمان داده است.
- ۸۹- فراهم کردن امکانات برای ورزش و بازی های ورزش در چه صورتی واجب می شود و از کدام نوع واجبات به شمار می آید؟ برای شدن افراد جامعه از فساد و بی بندوباری ضرورت یابد- کفایی
- ۹۰- حکم کلی استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک باشد و خواه غیر سنتی و مدرن چیست؟ و کدام ویژگی آن را از این حکم کلی خارج می سازد؟ حلال- تقویت بی بندوباری و شهوت و تناسب آن با مجالس لهو و لعب
- ۹۱- در چه صورتی خریدن کالاهای خارجی واجب است و این حکم نشأت گرفته از کدام هدف در عرصه اقتصاد است؟ اگر سبب وابستگی کشور شود- عدم سلطه و نفوذ بیگانگان
- ۹۲- عمل به فرمان ها و دستورات الهی با توکل بر خدا علی رغم تعارض فرهنگ و تمدن امروزی بشر با آن چه آثار و نتایجی را به همراه دارد؟ زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می نماییم و هم از اسلامان در صحنه عمل دفاع می کنیم.
- ۹۳- الف) تولید کنندگان با کیفیت پایین و فریبکاری در معامله، مصداق عمل نکردن به کدام فریضه است (ب) عمل به آن حکم در کدام زمینه اثر چشمگیری خواهد داشت؟ الف) رزق و روزی حلال به خانه بیاوریم- ب) زندگی خود و تربیت فرزندان و اقتصاد کشور
- ۹۴- الف) بدست گرفتن کنترل اقتصادی سایر کشورها از طریق برقراری هدفمند، توسط کشورهای سلطه گر، به چه منظوری انجام می گیرد؟ (ب) این مسئله چه وجوبی را برای دولت در حیطه اقتصاد رقم می زند؟ الف) از بین بردن استقلال و ایجاد وابستگی به آنها- ب) وجوب تنظیم درست روابط اقتصادی و جلوگیری از تحت فشار قرار دادن کشور در مواقع خطر
- ۹۵- وقتی تازه مسلمانان شنیدند که پیامبر (ص) قمار و شراب را حرام کرده نزد ایشان آمدند و در این باره از وی سوال کردند در پاسخ به مسلمانان چه آیه ای نازل شد و چه علتی را برای حرمت آن بیان کرد؟ «قل فیهما اثم کبیر»- گناهشان بزرگتر از منفعتشان است.
- ۹۶- معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع کدامند؟ اعتقاد به خدا، یکتاپرستی، ایمان به پیامبران الهی و اعتقاد به معاد
- ۹۷- نشان دهنده درجه و میزان ارزشمندی و تعالی جامعه چیست؟ نوع اجزاء و عناصر فرهنگی هر جامعه
- ۹۸- منع از سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور در زمینه فرهنگ چه وجوبی را برای دولت اسلامی و بر ما رقم می زند؟ فراهم سازی زیرساخت های لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی و داخلی- بهره مندی از وسایل ارتباطی داخلی
- ۹۹- شرکت در مجالس شادی اگر موجب تقویت صله رحم و تبلیغ این باشد چه حکمی دارد؟ و شرط آن چیست؟ مستحب- به شرط آن که در این مجالس احکام دین رعایت شود.
- ۱۰۰- الف) برای زدودن هرگونه نگرانی نسبت به آینده، کدام اقدام ضروری است. ب) خداوند چه نامی برای کسانی که مصداق «ومن اسس بنیانه علی شفاجر فرار» بکار برده است؟ الف) تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او ب) ظالم
- ۱۰۱- الف) بی اعتمادی عمومی و مصرف گرایی، پیامد کدام عمل برخی مسئولین در کشور است. ب) اجتناب از آن و سالم نگه داشتن روابط اقتصادی چگونه میسر است؟ الف) اشرافی گری، تجمل گرایی و فساد اداری و مالی- ب) امر به معروف و نهی از منکر توسط افراد جامعه
- ۱۰۲- باتوجه به مشکلات اقتصادی دامن گیر غرب و آثار و پیامدهای آن در کشور ما، کدام هدف در مدیریت اقتصادی کشور، مؤخر از سایر اهداف در دستور کار مسئولین کشور قرار می گیرد؟ به حداقل رساندن استفاده از منابع و قناعت پیشگی
- ۱۰۳- الف) در قرآن کریم، مراتبی از پاداش های اخروی که در این دنیا قابل توصیف نیست، با کدام ویژگی یاد شده است (ب) برخوردار از آنها را موهون کدام عامل دانسته است؟ الف) مایه روشنی چشم ها - ب) اعمال اکتسابی
- ۱۰۴- الف) منظور از «حکمت» در احکام و دستورهای الهی چیست؟ ب) توجه به کدام نکته در خصوص حکمت های یک حکم الهی ضروری است؟ الف) علت ها و دلایل دستور خداوند ب) نباید فهم یک حکمت از حکمت های الهی را مبنای تصمیم گیری خود قرار دهیم.
- ۱۰۵- دستوری که در آیه شریفه «ولانقربوا للزنی انه کان فاحشه وساء سبیلا» به مردم داده چه ثمراتی برای جامعه خواهد داشت؟ موقعیت خانواده متزلزل نمی شود و سلامت جسمی و روحی انسانی به خطر نمی افتد.
- ۱۰۶- الف) تماشا کردن و گوش دادن به فیلم ها و موسیقی هایی که موجب انحراف و فساد می شوند مشمول کدام حکم می گردد؟ ب) مجموعه افراد جامعه با عمل به کدام فریضه الهی می توانند روابط اقتصادی را سالم نگه دارند؟ الف) حرام ب) امر به معروف و نهی از منکر
- ۱۰۷- الف) زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود (ب) و مقصود از «شفاجر فرار» چیست؟ الف) تقوا و خشنودی خدا ب) بی توجهی به بایدها و نبایدهای دینی

- ۱۰۸- نتیجه عمل به فرمایش رسول خدا(ص) « عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن کسب و کار حلال است» چیست؟ آثار مثبت آن را در زندگی خود و تربیت فرزندان مشاهده می کنیم و هم به اقتصاد کشور کمک می نمایم.
- ۱۰۹- چرا انسان در فهم همه حکمت های احکام الهی ناتوان است؟ چون آن چه که ماکشف می کنیم در برابر علم بی نهایت الهی که وضع کننده این احکام است بسیار ناچیز است.
- ۱۱۰- علت محرمات الهی چیست؟ ضررهای یک عمل
- ۱۱۱- چرا احکام دینی با قوانین بشری قابل مقایسه نیستند؟ چون احکام دین هم زندگی سالم دنیا را تضمین می کنند و هم سعادت اخروی را تأمین می کنند در صورتی که قوانین بشری فقط زندگی سالم دنیا را تضمین می کنند.

سوالات درس دهم پایه های استوار رشته انسانی - و نصف درس نهم رشته تجربی ریاضی (پایه های استوار)

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند تغییر در.....انسانها و.....بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. نگرش- تحولی
- ۲- رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را بهدعوت کرد. یکتاپرستی
- ۳- رسول خدا(ص) در کنار دعوت به توحید افق نگاه انسانها را از حدودهفراتر برد و آنان را با بعد دیگری از زندگی یعنی زندگی در.....آشنا کرد. زندگی دنیایی- آخرت
- ۴- رسول خدا(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنانهد که در آن ، به جای حکومتو.....ولایت الهی حاکمیت داشته باشد. ستمگران- طاغوتیان
- ۵- رسول خدا(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنانهد که در آن ، به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان ولایت.....حاکمیت داشته باشد. الهی
- ۶- رسول خدا(ص) برانگیخته شده بود که نظام اجتماعی برپایهالهی استوار گردد. قوانین- دستورات
- ۷- یکی از مهمترین اهداف پیامبر(ص) برپایی جامعه ایبود به طوری که در آنمظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند. عدالت محور
- ۸- رفتار پیامبر اکرم(ص) و بیانات قرآن کریم فضایی بوجود آورد که در آنفقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده می شود و.....وقسط ارزش والا تلقی می گردید. فاصله طبقاتی- مساوات
- ۹- یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) ارتقای جایگاهبه عنوان کانون رشد و تربیت انسانها و مانع اصلی فساد و تباهی بود. خانواده
- ۱۰- یکی از اهداف مهم پیامبر(ص) ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانونو.....انسانها و مانع اصلی فساد و تباهی بود. رشد - تربیت
- ۱۱- احیای منزلت زن و.....او از عناصر اصلی برنامه پیامبر(ص) بود. ارزشهای اصیل
- ۱۲- در آن عصر زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و از کمترین حقوقو.....حتی حق مالکیت برخوردار نبود. فردی- اجتماعی
- ۱۳- در شرایطی که زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود رسول خدا(ص) با.....و.....خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده پدید آورد. گفتار- رفتار
- ۱۴- با گرویدن مردم به اسلام زن انسانی خود را کسب کرد و.....مالی بدست آورد. منزلت- استقلال
- ۱۵- با گرویدن مردم به اسلام رابطه زناشویی در چارچوبو به شکلقرار گرفت. خانواده- ازدواج
- ۱۶- با گرویدن مردم به اسلام حضور زنان در جامعه با.....و.....تؤام شد. عفاف- پاکدامنی
- ۱۷- با گرویدن مردم به اسلام استفاده ابزاری از زن لغو شد تا خانواده کانون رشددوستی و مودت گردد. فضایل اخلاقی
- ۱۸- از اقدامات مهم رسول خدا(ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در.....بین ملت ها گردید. روابط
- ۱۹- جبهه حق ، جبهه یکتاپرستانو.....است. عدالت خواهان و صالحان
- ۲۰- جبهه باطل ، جبهه مشرکان ، کافرانو.....است. ستمگران- مفسدان
- ۲۱- رسول خدا(ص) تلاش کرد جامعه ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه بهاخروی به عنوانزندگی برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند. رستگاری- هدف اصلی
- ۲۲- رسول خدا(ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه هایی بسیار اندک از.....و.....در آن یافت می شد. تعقل- تفکر و دانایی
- ۲۳- نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردرزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا(ص) به علم آموزی سد.....و.....راشکست. جاهلیت - خرافه گرایی

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید.

- ۲۴- از جمله برنامه های یک انسان مسلمان مشارکت و تلاش او در ایجاد جامعه اتی بر اساس معیارهای اسلامی است. صحیح
- ۲۵- رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به معاد دعوت کرد. غلط
- ۲۶- رسول خدا(ص) در کنار دعوت به معادفاق نگاه انسانها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد. غلط
- ۲۷- رسول خدا(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنانهد که در آن به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان ولایت مردم حاکمیت داشته باشد. غلط
- ۲۸- رسول خدا(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد. صحیح
- ۲۹- یکی از مهمترین اهداف پیامبر(ص) برپایی جامعه ای عدالت محور بود. صحیح
- ۳۰- پیامبر(ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات در جامعه کمال استفاده را می نمود. صحیح
- ۳۱- رفتار پیامبر(ص) و بیانات قرآن نتوانست در فضای موجود آن زمان فاصله طبقاتی ، فقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده شود. غلط
- ۳۲- یکی از اهداف مهم پیامبر(ص) ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد تربیت انسانها بود. صحیح
- ۳۳- احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی برنامه پیامبر(ص) نبود. غلط
- ۳۴- در آن عصر(جاهلیت) زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و از کمترین حقوق فردی و اجتماعی حتی حق مالکیت برخوردار نبود. صحیح
- ۳۵- در زمان جاهلیت تواد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال نداشت. غلط
- ۳۶- در شرایطی که زن از هر گونه احترام و جایگاه محروم شده بود رسول خدا(ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده وزن پدید آورد. صحیح
- ۳۷- باگرویدن مردم به اسلام ، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی بدست آورد. صحیح
- ۳۸- باگرویدن مردم به اسلام حضور زن در جامعه باعفاف و پاکدامنی توأم شد. صحیح
- ۳۹- باگرویدن مردم به اسلام رابطه زناشویی در چارچوب خانواده و به شکل ازدواج قرار گرفت. صحیح
- ۴۰- باگرویدن مردم به اسلام استفاده ابزاری از زن لغو نشد. غلط
- ۴۱- باگرویدن مردم به اسلام خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی ، دوستی و مودت شد. صحیح
- ۴۲- باگرویدن مردم به اسلام محیط جامعه از فساد و بی بند و باری محفوظ نماند. غلط
- ۴۳- از اقدامات مهم رسول خدا(ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین مردم شد. غلط
- ۴۴- دوجبهه ای که واقعا در مقابل یکدیگر قرار دارند جبهه حق و جبهه باطل است. صحیح
- ۴۵- جبهه حق ، جبهه یکتا پرستان و عدالت خواهان و صالحان است. صحیح
- ۴۶- رسول خدا(ص) تلاش کرد جامعه ای بنانهد که مردم آن در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف فرعی زندگی برای رشد و تعالی زندگی دنیوی تلاش نکنند. غلط
- ۴۷- رسول خدا(ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه هایی بسیاری از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می شد. غلط
- ۴۸- رسول خدا(ص) نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد بلکه فرمود طلب علم بر هر مرد وزن مسلمانی واجب است. صحیح

سؤالات کوتاه پاسخ و تشریحی

- ۴۹- کدام عامل ، ست خرافه گرایی زنان و مردان را شکست و مردم مشتاق علم ساخت؟ تشویق های دائمی رسول خدا(ص) و نزول تدریجی آیات قرآن کریم
- ۵۰- یکی از عناصر اصلی برنامه پیامبر(ص) برای ارتقای جایگاه خانواده چیست؟ احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او
- ۵۱- پیامبرگرامی(ص) مبعوث شد تا مردم را به سوی چه نوع زندگی سوق دهد؟ زندگی مبتنی بر تفکر و علم
- ۵۲- گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چیست؟ تغییر در نگرش انسانها و تحول بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم
- ۵۳- تبیین جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسانهای با فضیلت با پیام چه آیه ای ارتباط مفهومی دارد؟ «ومن آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً»
- ۵۴- اگر بگوییم در جامعه اسلامی خانواده جایگاه ممتازی دارد و کانون رشد انسانها هست پیام چه آیه ای را ترسیم کرده ایم؟ «ومن آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها»

- ۵۵- رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلاب عظیمی را در چه چیزی پدید آورد؟ یکسانی منزلت زن و مرد
- ۵۶- ثمره همراه شدن تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم با تغییر در نگرش انسانها پس از رسالت رسول خدا (ص) گویای چیست؟ گویای گذراز عصر جاهلیت به عصر اسلام
- ۵۷- تلاش پیامبر(ص) در حوزه قسط و عدل چه بود و با چه کیفیتی انجام شد؟ بنای جامعه ای عدالت محور ، جامعه ای که در آن مظلوم به آسانی بتواند خود را از ظالم می گرفت.
- ۵۸- آنجا که زندگی مردم سرشار از مظاهر جهل و خرافات بود رسول خدا(ص) چه اقدامی مهمی انجام دادند؟ جامعه را متحول کرد و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق داد.
- ۵۹- باتوجه با بیان رسول خدا(ص) در روایت طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان فریضه است ، عوامل شکستن سد جاهلیت و رافه گرای و سوق جامعه به سوی علم چه بود؟ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت این کتاب به خردورزی - تشویق های دائمی رسول خدا(ص)
- ۶۰- باتوجه به آیات قرآن اقامه قسط و عدل وظیفه چه کسانی است و خداوند چه روشی را برای تحقق آن بکار برده است؟ پیامبر(ص) ۹- هدایت تشریحی و نزول کتاب و میزان
- ۶۱- احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی کدام برنامه مهم پیامبر(ص) بود و چه ثمره ای برای زنان داشت؟ ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کنون رشد و تربیت انسان - برخورداری از حقوق فردی و اجتماعی
- ۶۲- معیارهای تمدن اسلامی را بنویسید؟ (۱) رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد (دعوت به یکتاپرستی) (۲) رسوا خدا(ص) در کنار دعوت به توحید افق نگاه انسانها را از محدوده زندگی دنیایی فرابرد و آنان را با بعد دیگری از زندگی در آخرت آشنا کرد. (دعوت به پذیرش معاد) (۳) رسول خدا(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنا نهد که در آن به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان ، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد. (حاکمیت ولایت الهی) (۴) یکی از مهمترین اهداف پیامبر(ص) برپایی جامعه ای عدالت محور بود بطوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسانها فراهم باشد.
- ۶۳- عناصر اصلی برنامه پیامبر(ص) برای ارتقای جایگاه خانواده چه بود؟ احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او
- ۶۴- جایگاه زن را در دوره جاهلیت و اسلام مقایسه کنید؟ در دوره جاهلیت زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و از کمترین حقوق فردی و اجتماعی حتی حق مالکیت برخوردار نبود با گرویدن مردم به اسلام ، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی بدست آورد . استفاده ابزاری از زن لغو شد.
- ۶۵- پیامبر(ص) برای ایجاد تحول در روابط بین ملت چه اقدامی انجام دادند؟ ایجاد نگرشی جدید در جامعه که موجب تحول در روابط بین ملت ها شد تا پیش از آن پادشاهان ، رؤسای قبایل ، اشراف و بزرگان ، معمولاً روابط خود با دیگران را بیشتر بر اساس منافع مادی، زیر سلطه درآوردن ، قبایل و سرزمین های یکدیگر تنظیم می کردند و مردم را به سوی این اهداف سوق می دادند رسول خدا (ص) این صف بندی ها و جبهه گیری ها را مردود اعلام کرد.
- ۶۶- منظور از اینکه گفته می شود رسول خدا(ص) ۹ تلاش کرد جامعه ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کرد چیست؟ یعنی افرادی تربیت شوند که هم از زیبایی های جهان آفرینش و نعمت های خداوند بهره صحیح را می برند و هم با بندگی و راز و نیاز با خداوند متعال و پای بندی به اخلاق ، خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه آماده می سازند.

سوالات درس یازدهم عصر شکوفایی رشته انسانی - و نصف درس نهم رشته تجربی ریاضی (پایه های استوار)

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- رسول خدا(ص) آمد تاباهمکاری و تلاش و همراهی مردم ، مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای و را بنا کند. الهی- دینی
- ۲- تمامی رفتارهای پیامبر اکرم(ص) منطبق بر معیارهای الهی و دینی و معرفی آنها به و بود. جامعه- مردم
- ۳- خداوند از پیامبر(ص) می خواهد که نه تنها خودش ف بلکه جامعه را برای برقراری جامعه و تمدن به پایداری و استقامت و راه دعوت کند و به چنین مرحله ای از آمادگی برساند. توحیدی- اسلامی
- ۴- در جامعه ای با آن فرهنگ منحط، پیامبر خدا(ص) با و خود بسیاری از سنت های جاهلی را نابود ساخت. رفتار- عمل
- ۵- حضرت فاطمه (ص) پس از رسول خدا(ص) چشمه سار همیشه جاری و در جامعه اسلامی شد. خوبی ها- ارزش ها
- ۶- حضرت خدیجه(س) ثروت فراوان و شخصیت اجتماعی خود را فدای تلاش های رسول خدا(ص) کرد و نقش ممتاز خود را در شکل گیری بزرگترین ایفا نمود. تحول جهانی

- ۷- رفتارهای پیامبر(ص) و تنها دخترش فاطمه(ص) جهت احیای..... فراموش شده انسانی ، به بازگشت و فروریختن آغازشد. ارزش های- سنت های
- ۸- حضرت فاطمه (س) وارث و ترویج کننده همه و..... شد که پیامبر(ص) به ارمغان آورده و پیامبران بزرگ الهی برای آنها مبعوث شده بودند. مفاخر- ارزش هایی
- ۹- با توسعه سرزمین های اسلامی و شکل گیری حکومت هایی که دیگر پیامبر(ص) و یاران ایشان را الگوی خود قرار نمی دادند بار دیگر برخی از رفتارهای جاهلی نسبت به پدیدار شد. زن
- ۱۰- حاکمان بنی امیه و بنی عباس و بسیاری دیگر از حاکمان سرزمین های اسلامی باتشکیل حرمسرا، زنان زیادی را به دربار خود آوردند، حقوق آنان رانادیده گرفتند. الهی
- ۱۱- قرآن کریم، تلقی موجود درجه دوم زن را به شدت و با آن کرد. نفی- مبارزه
- ۱۲- یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی عدم اختصاص..... به طبقه یاقشر..... بود. علم- خاص
- ۱۳- شوق و علاقه مسلمانان به دانش سبب شد که در بسیاری از شهرها در کنار هرمسجد..... نیز بناکنند. مدرسه ای
- ۱۴- امیر مومنان علی(ع) که نهج البلاغه اش نشان خردورزی و احترام به تفکر و تعقل است فرمودند: ای مردم هشیار باشید که کمال دین داری و عمل بر مبنای علم است. دانش آموختن
- ۱۵- بنا بر فرموده امیر المومنین(ع) منزلت عالم و دانشمند والاتر از کسی است که با کوشش ، روزها رابه می گذراند و شب ها را به..... سپری می سازد. روزه- عبادت
- ۱۶- برقراری عدالت از اهداف رسالت پیامبر(ص) و از مهمترین اسلامی شمرده می شود. معیارهای تمدن

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید.

- ۱۷- رسول خدا (ص) آمد تا با همکاری و تلاش و همراهی مردم مقدمات حکومت اسلامی را برپایه قوانین موجود آن زمان بنانند؟ غلط
- ۱۸- تمام رفتار های پیامبر(ص) منطبق بر معیارهای الهی و دینی بود. صحیح
- ۱۹- خداوند از پیامبر(ص) می خواهد که نه تنها خودش ، بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به پایداری و استقامت در راه دعوت کند. صحیح
- ۲۰- پس از پیامبر(ص) در طول چند قرن تمدنی پدید نیامد و هیچ جنبه مثبتی نداشت. غلط
- ۲۱- در جامعه ای با آن فرهنگ منحط، پیامبر(ص) بارفتار و عمل خود بسیاری از سنت های جاهلی را نابود ساخت. صحیح
- ۲۲- حضرت فاطمه (س) پس از رسول خدا(ص) چشمه سار همیشه جاری خوبی ها و ارزش ها در جامعه اسلامی شد. صحیح
- ۲۳- حضرت خدیجه (س) در شکل گیری بزرگترین تحول جهانی نقش ممتازی ایفا نمود. غلط
- ۲۴- بتدریج رفتارهای پیامبر(ص) و تنها دخترش فاطمه(ص) جهت احیای ارزش های فراموش شده انسانی به بازگشت و فروریختن سنت های جاهلی آغاز شد. صحیح
- ۲۵- حضرت فاطمه(س) وارث و ترویج کننده همه مفاخر و ارزش هایی شد که پیامبر(ص) به ارمغان آورده و پیامبران بزرگ الهی برای آن مبعوث شده بودند. صحیح
- ۲۶- با توسعه سرزمین های اسلامی و شکل گیری حکومت های اسلامی که پیامبر(ص) را الگو قرار دادند دیگر رفتارهای جاهلی برنگشت. غلط
- ۲۷- پس از رحلت رسول خدا(ص) در دوره بنی امیه ، موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود. صحیح
- ۲۸- در دوره بنی امیه ، زنان حق مالکیت و کارنداشتند و دسترنج آنها به خودشان تعلق نداشت. غلط
- ۲۹- یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی ، اختصاص علم به طبقه یاقشر خاص نبود. غلط
- ۳۰- تلاش پیامبر(ص) و پیشوایان دینی سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد. صحیح
- ۳۱- نیاکان ما ایرانیان ، در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند. صحیح
- ۳۲- در آن روزگار(دوره گسترش سرزمین اسلامی) دانشجویان اروپایی برای تحصیل به دانشگاههای اسلامی می شتافتند و پادشاهان برای معالجه به بیمارستان های مسلمانان مراجعه می کردند. صحیح
- ۳۳- یکی از ابعاد عدالت ، عدالت اقتصادی است که قرآن کریم تفاوت انسان دین دار و بی دین را در آن دانسته است. صحیح

سؤالات کوتاه پاسخ و تشریحی

- ۳۴- کدام عمل برترین جهاد است و این عمل چه مفهومی را به ما نشان می دهد؟ سخن حق درمقابل سلطانی ستمگر- لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب والمیزان ليقوم الناس بالقسط)
- ۳۵- حضرت فاطمه(س) در تبیین علت عدم احساس رنج و زحمت در پاسخ به فردی که پرسش های متعددی از ایشان می کرد خود را به عنوان چه فردی معرفی نمود و مزد عمل خود را بیشتر از چه چیزی بیان کرد؟ کارگزار و خادم خداوند- مجموع مروارید هایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند.
- ۳۶- برتر دانستن حکومت اسلامی از دیگر حکومت ها در احتجاج میان زهره بن عبدالله فرستاده سپاه مسلمانان و رستم فخر زاد ، فرمانده سپاه ساسانیان ناشی از رعایت کدام دستور الهی بود؟ همه مردم از یک پدر و مادر آفریده شده اند و با هم برابر و برادرند.
- ۳۷- بیان جایگاه حضرت فاطمه (س) توسط رسول اکرم(ص) « فاطمه پاره ای از تن من است هر که او را بیازارد مرا آزرده است و هر کس مرا بیازارد خدا را آزرده است» به چه منظور است؟ احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او- تحکیم بنیان خانواده
- ۳۸- باتوجه به آیات قرآن ، آنان که دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی نمایند و آنان که در مال خود برای محرومان حق معینی قرار داده اند به ترتیب در کدام گروه قرار می گیرند و گروه نخست مرتکب چه عمل ناپسند دیگری نیز می شوند؟ تکذیب کنندگان دین- نمازگزاران- یتیمان را از خود می رانند.
- ۳۹- اینکه زنان نزد حضرت فاطمه (س) می رفتند و سوالات دینی می پرسیدند و آن حضرت (س) پاسخ می دادند بیان کننده کدام منزلت حضرت فاطمه (س) بود و نشان دهنده چه امر دیگری است؟ هم بیانگر منزلت علمی و بینش روشن حضرت فاطمه(س) و هم توجه به معرفت و تفکر در ایشان را به مام نشان می دهد.
- ۴۰- سه دلیل برای توسعه علم در عصر تمدن اسلامی بنویسید؟ (۱) شوق و علاقه نیاکان ایرانیان به دانش (۲) درخشان بودن وضع مسلمان در امور بهداشت و سلامت (۳) منحصر نبودن تحصیل علم به طقه و قشر خاص
- ۴۱- جایگاه زن در دوره رسول خدا(ص) و حکومت های اسلامی پس از رحلت ایشان نسبت سایر مناطق جهان را بنویسید؟ (۱) زنان حق مالکیت و کار شدند و دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت. (۲) تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگ از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلا سابقه نداشت. (۳) قرآن کریم اصولا تلقی درجه دوم بودن را به شدت نفی کرد و با اینکه حتی در آن عصر و حتی تا همین دوره های اخیر در اروپا زن بر اساس تورات موجود درجه دوم تلقی می کردند آیات قرآن با این نگاه مبارزه کرد.
- ۴۲- رفتار پیامبر(ص) با دختر ایشان و زنان ، گویای چیست؟ برای جامعه آن روز و نیز امروز بیسار آموزنده است و در عین این حال که این خانواده الگوی تمام عیار عفاف حیا و پوشش اسلامی بود تا به دیگر مومنین بیاموزد که توجه به مقام و منزلت زن به معنی بی بند و باری ف نگاه ابزاری به او متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست .
- ۴۳- با توجه به روایات پیامبر(ص) کسی که درمقابل سلطان ستمگر به حق سخن بگوید مصداق کدام آیه شریفه خواهد بود؟ « والذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا وان الله لمع المحسنين»
- ۴۴- وضعیت معیار بیان شده در آیه « ومن آياته ان خلق لكم من انفسكم ازواجا لتسكنوا اليها وجعل بينكم موده ورحمه) در دوره تمدن اسلامی چگونه بود؟ با توسعه سرزمین های اسلامی برخی از رفتارهای جاهلی نسبت به زنان پدیدار شد و حقوق الهی آنان نادیده گرفته شد.
- ۴۵- با توجه به آیه شریفه « لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب والمیزان ليقوم الناس بالقسط» نمازگزاران و تکذیب کنندگان دین در قرآن کریم چگونه توصیف شده اند؟ در مال خود برای محرومان و فقران حق معینی قرار داده اند- یتیمان را از خود می دانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی نمایند.
- ۴۶- الف) بنا بر فرموده پیامبر اکرم (ص) چه کسانی از آتش دوزخ در امان اند (ب) و در چه صورتی ثواب و پاداش یک ساله عابد برای انسان منظور می گردد؟ الف) جویندگان علم (ب) شاگردی که برای تحصیل علم به خانه عالمی رفت و آمد کند.
- ۴۷- خداوند در آیه شریفه « واستقم كما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه بما تعملون بصير» چه درخواستی از رسول اکرم(ص) دارند؟ خداوند در این آیه از پیامبر(ص) می خواهد که نه تنها خودش بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به پایداری و استقامت در راه دعوت کند و به چنین مرحله ای از آمادگی برساند.
- ۴۸- رسول خدا(ص) آمد تا با همکاری مردم مقدمات چه تمدنی بنا نهد و رفتار های ایشان در این خصوص چگونه بود؟ رسول خدا(ص) آمد تا با همکاری و تلاش و همراهی مردم مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای الهی و دینی را بنا کند . تمام رفتارهای پیامبر(ص) منطبق بر همین معیارها و معرفی آنها به جامعه و مردم بود.
- ۴۹- تمدن اسلامی در زمان رسول خدا(ص) و پس از ایشان به چه میزانی به معیارنمدن اسلامی در زمینه تحکیم خانواده نزدیک شد؟ رفتارهای پیامبر(ص) و تنهادخترش حضرت فاطمه(س) به جهت احیای ارزش های فراموش شده انسانی به بارنشست و فروریختن سنت های جاهلی

آغاز شد. این خانواده که الگوی تمام عیار عفاف، حیا و پوشش اسلامی بودند تا به دیگر مومنین بیاموزند که توجه به مقام و منزلت زن به معنی بی بندوباری، نگاه ایزاری به او و یا به معنی هوس رانی و متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست. اما باتوسعه سرزمین اسلامی و شکل گیری حکومت ها که دیگر پیامبر (ص) و یاران ایشان الگوی خود قرار نمی دادند بار دیگر به برخی از رفتار های جاهلی نسبت به زن پدیدار شد. حاکمان بنی امیه و بنی عباس و بسیاری دیگر از حاکمان سرزمین های اسلامی باتشکیل حرمسرا ف زنان زیادی را به دربار خود آوردند، حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند.

سؤالات درس دوازدهم نگاهی به تمدن جدید رشته انسانی - و درس دهم رشته تجربی ریاضی (تمدن جدید و مسؤلیت ما)

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- بررسی ضعف ها و قوت های تمدن جدید غرب در عرصه های مختلف، این کمک را به ما می کند که در راستای احیای از نقاط این تمدن بره مند شویم. تمدن اسلامی - قوت
- ۲- بررسی ضعف ها و قوت های تمدن غرب و باعبرت گرفتن از ضعف ها و آسیب های آن بتوانیم درست و کم اشتباهی را برای سامان دهی و رسیدن به الگوی زندگی مبتنی بر تعالیم دین داشته باشیم. برنامه ریزی - تمدن اسلامی
- ۳- تمدن دوم اروپا که به تمدن دوره قرون وسطی مشهور است ، با کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و روی آوردن به آغاز شد. بن =ت پرستی - مسیحیت
- ۴- از جمله آثار مثبت مسیحیت در اروپا : با ظهور این تمدن ، مردم بت پرست اروپا به یک دین معتقد شدند بت ها و بت خانه از بین رفت. الهی
- ۵- مسیحیان اعتقاد داشتند که مسیح (ع) خود را به عنوان گناهان فدا کرد و به دار آویخته شد. تاوان - بشریت
- ۶- مسیحیان معتقد بودند که پس از ازدواج ، امکان زن و شوهر نیست و پیوند شان باید باشد. جدایی - ابدی
- ۷- مسیحیان معتقدند که آدم در بهشت اولیه شده است و این به فرزندان آدم نیز سرایت کرده است. مرتکب گناه - گناه
- ۸- پذیرش عقاید رهبران کلیسا درباره هر موضوعی حتی در موضوعات علمی بود و مخالفت با آن تلقی می شد. ضروری - کفر
- ۹- در مسیحیت این اعتقاد وجود داشت که با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل می شود. تعقل - ایمان
- ۱۰- از آنجا که رهبران کلیسا نظریات دانشمندان گذشته درباره زمین، خورشید ، ستاره گان و مانند آن را پذیرفته بودند مخالفت با آن نظریات را مخالفت با می پنداشتند. دین مسیح
- ۱۱- با اینکه کلیسا خود، از ثروتمندترین مالکان بود، اما مردم را به دوری از و نسبت به مواهب طبیعی و نعمت های الهی تشویق می کرد. دنیا - زهد
- ۱۲- مونتگمری وات می گوید: علم و فلسفه اروپا بدون کمک گرفتن از توسعه نمی یافت. فرهنگ اسلام
- ۱۳- از جمله آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم، رشد سریع و توانایی بهره مندی بیشتر از است. علم - طبیعت
- ۱۴- از آثار منفی حوزه علم در تمدن غرب، مصرف زدگی و نابودی طبیعت و است. علم زدگی
- ۱۵- جدی ترین آسیب مصرف گرایی، تغییر الگوی زندگی و دائمی مردم به کالاهای متنوع و گوناگون است. دل مشغولی
- ۱۶- مکاتب و فرقه های عرفانی و معنوی جدید گرچه ظاهرا ادعای پاسخ به نیاز مندی های معنوی بشر است اما به دلیل آن که برآمده از آموزه های نیستند نتیجه ای جز برای بشر تشنه امروز نداشته است. وحیانی - سردرگمی
- ۱۷- از آثار مثبت حوزه عدل و قسط ، توجه به قانون ، مشارکت مردم در است. تشکیل حکومت
- ۱۸- از جمله آثار منفی حوزه عدل و قسط ظهور فراگیر و پدید آمده است. ظلم - استعمار
- ۱۹- از جمله آثار منفی حوزه قسط و عدل ، افزایش فاصله میان انسان های و در جهان است. فقیر - غنی
- ۲۰- از جمله آثار منفی حوزه قسط و عدل ، جهان نظامی شده و محصور در است. تسلیحات
- ۲۱- آسیب های حوزه خانواده ، فروپاشی بی بندوباری جنسی و استفاده ایزاری از است. نهاد خانواده - زنان

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید

- ۲۲- ما مسلمانان مانند سایر ملت ها با تمدن جدید غرب ارتباط مستقیم داریم هم تحت تأثیر آن قرار می گیریم و هم می توانیم بر آن تأثیر بگذاریم. صحیح
- ۲۳- هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد قدرت تأثیر گذاری ما بر تمدن غرب بیشتر خواهد بود. صحیح
- ۲۴- بررسی ضعف ها و قوت های تمدن غرب در عرصه های مختلف به ما کمک می کند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت آن بهره مند شویم. صحیح

- ۲۵- تمدن جدید برای اروپایی ها که قرن ها گرفتار بت پرستی بود ، یک حرکت روبه جلو محسوب می شود. صحیح
- ۲۶- با ظهور تمدن جدید غرب، مردم بت پرست اروپا به یک دین غیر الهی معتقد شدند. غلط
- ۲۷- مسیحیان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شد و این گناه بفرزندانش سرایت کرده است. صحیح
- ۲۸- به اعتقاد مسیحیان هر کودکی نیاز به غسل تعمید ندارد بلکه هر گناهکاری باید غسل تعمید داده شود. غلط
- ۲۹- مسیحیان اعتقاد داشتند که مسیح (ع) به عنوان تاوان گناهانش به دارآویخته شد. غلط
- ۳۰- اعتراف به گناهان خود در حضور کشیش ، آئینی نبود که توسط مبلغین میان مسیحیان رواج داده شده باشد. غلط
- ۳۱- بسیاری از کشیشان در این دوره (دوره حکومت کلیسا) شروع به فروختن بهشت کردند و در عوض بخشش و گناه ، پول های کلان بدست آوردند. صحیح
- ۳۲- در آئین مسیحیت، معتقد بودند که پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر وجود دارد و پیوند شان ابدی نیست. غلط
- ۳۳- پذیرش عقاید رهبران کلیسا درباره هر موضوعی ضروری نبود و مخالفت با آن کفر تلقی نمی شد. غلط
- ۳۴- در تمدن جدید غرب، این اعتقاد وجود داشت که تعقل با ایمان سازگاری دارد و سبب تزلزل ایمان نمی شود. غلط
- ۳۵- چون رهبران کلیسا نظریات دانشمندان گذشته را پذیرفته بودند مخالفت با آن نظریات را مخالفت با دین مسیح (ع) می پنداشتند. صحیح
- ۳۶- هم کلیسا از ثروتمندترین مالکان بود، وهم مردم را ثروتمند شدن دعوت می کرد. غلط
- ۳۷- سبب بدبینی به کلیسا و کشیشان ثروتمند بودن کلیسا و دعوت مردم به دوری از دنیا وزهد بود. صحیح
- ۳۸- «علم و فلسفه در اروپا بدون کمک گرفتن از فرهنگ اسلام توسعه نمی یافت» این جمله معروف وبل دورانت است. غلط
- ۳۹- مونتگمری وات: بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی مانند معماری، اسلحه سازی و...مدیون صنعت گران مسلمان می داند. غلط
- ۴۰- از جمله آثار مثبت حوزه علم : علم زدگی است. غلط
- ۴۱- رشد سریع علم، اولین اثر مثبت حوزه علم است. غلط
- ۴۲- آثار مثبت علم به ترتیب توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت و رشد سریع علم است. غلط
- ۴۳- از جمله آثار منفی حوزه علم، مصرف زدگی است. صحیح
- ۴۴- کارخانه داران با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم ، نیازهای کاذب بوجود آوردند تا آنان را به تنوع طلبی بکشانند این اثر منفی علم زدگی است. غلط
- ۴۵- شکاف کوه ها برای ساختن تونل و مهار آب ها با سد سازی ، نابودی طبیعت است کز جمله آثار منفی حوزه علم می باشد. غلط
- ۴۶- شکست های پی در پی جوامع غربی در عرصه اخلاق و ظهور بحران های اخلاقی در این جوامع سبب ظهور مکاتب عرفانی و معنوی شد. صحیح
- ۴۷- مکاتب و فرقه های عرفانی جدید بدلیل آنکه برآمده از آموزه های وحیانی اند نتیجه ای مطلوب برای بشر تشنه امروز بود. غلط
- ۴۸- از جمله آثار مثبت حوزه قسط و عدل ، توجه به قانون و توجه به نهاد خانواده بود. غلط
- ۴۹- به ترتیب اولین اثر مثبت حوزه قسط و عدل توجه به قانون بود صحیح
- ۵۰- آنچه باعث شد برخی حکومت های استبدادی و موروثی حاکم بر کشورهای اروپایی از صحنه خارج شود، عدم افزایش فاصله میان انسانهای فقیر و غنی در جهان بود. غلط
- ۵۱- مشارکت مردم در تشکیل حکومت از جمله آثار مثبت حوزه قسط و عدل است. صحیح
- ۵۲- تولید انبوه کالا و نیاز به بازارهای کشورهای دیگر، احتیاج به منابع طبیعی آن کشورها را در پی داشت. صحیح
- ۵۳- یکی از سیاه ترین دوران زندگی انسان روی کره زمین، دوره استعمار که دوره غارت علنی ثروت ملت ها بود و تا اواخر قرن بیستم ادامه دارد. صحیح
- ۵۴- تمدن جدید با نگاه معنوی به انسان به ویژه در حوزه روابط زن و مرد بهترین سود رابه نهاد خانواده وارد کرد. غلط
- ۵۵- جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات از جمله آثار منفی حوزه علم است. غلط
- ۵۶- از جمله آثار منفی حوزه خانواده در غرب، به ترتیب بی بند وباری جنسی ، استفاده ابزاری از زنان و فروپاشی نهاد خانواده است. غلط
- ۵۷- در غرب قدیم ، مانند همه سرزمین های دیگر علاوه بر خانواده گسترده ، خانواده هسته ای هم نمود فراوان داشت. صحیح
- ۵۸- امروزه بی بندوباری جنسی آن چنان در غرب رواج یافته است که بسیاری از مردم به این نتیجه رسیده اند که توان اصلاح و مبارزه با آن را ندارند. صحیح
- ۵۹- اگر لایه ظاهری و سطحی موقعیت زن در دنیای امروز کنا رود و باطن آشکار گردد خواهیم دید که سود آوری تجارت فحشا در حال ربودن گوی سبقت از تجارت مواد مخدر و اسلحه است. صحیح

۶۰- امروزه قدرت های تبلیغاتی نیاز آفرینی می کنند و مردم را به دنبال نیازهای کاذبی که آفریده اند می کشانند. صحیح

سؤالات کوتاه پاسخ و تشریحی

- ۶۱- در قرون وسطی مخالفت با عقاید رهبران کلیسا چه حکمی داشت و چه رابطه ای میان تعقل با ایمان وجود داشت؟ کفر تلقی می شد- تعقل با ایمان سازگاری نداشت.
- ۶۲- الف) کدام عامل موجب اتحاد اروپا شد ب) کدام عامل موجب انحراف این تمدن گردید؟ الف) کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و اعتقاد به یک دین الهی - ب) اعتقادات نادرست مبلغان مسیحی
- ۶۳- آسیب جدی تنوع طلبی و مصرف گرایی برای مردم در تمدن جدید، چیست؟ انسان را از اساسی ترین نیاز خود یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی خویش غافل می سازد.
- ۶۴- ثمره ارزیابی تمدن جدید با معیارهای الهی چیست؟ می توانیم نحوه زندگی در آن را بهتر شناسایی کنیم و مسئولیت خود را در مواجهه با آن بدانیم.
- ۶۵- سست شدن ارتباط شخصی و پیوسته انسان با خدا ثمره کدام یک از آیین ها و تفکرات نادرست مبلغان مسیحی بود؟ اعتراف به گناهان خود در حضور کشیش- اختصاص عبادت و راز و نیاز با خدا به روز معین و درمحل کلیسا
- ۶۶- چه زمانی در اروپا علاقه به پژوهش و آزمایش و تجربه افزایش یافت، نقد رهبران کلیسا شروع شد، حقوق و قانون مورد توجه واقع گردید و خرد ورزی در دستور کار قرار گرفت؟ اندیشمندان و دلسوزان اروپایی برای تحول در جامعه خود از ثمرات تمدن اسلامی بهره برداری نمودند.
- ۶۷- آثار و پیامد مثبت تمدن جدید در حوزه علم و قسط و عدل به ترتیب کدام است؟ رشد سریع علم و توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت- توجه به قانون و مشارکت مردم در تشکیل حکومت
- ۶۸- جدی ترین آسیب مصرف گرایی و ایجاد تنوع طلبی چه بود و چه نتیجه ای در برداشت؟ تغییر الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم- غافل ساختن انسان از اساسی ترین نیاز خود
- ۶۹- ظهور پدیده استعمار معلول چیست و از پیامدهای نادرست تمدن جدید در چه حوزه ای است؟ تولید انبوه کالا و نیاز به بازارهای کشورهای دیگر، احتیاج به منابع طبیعی و روحیه فزون خواهی- قسط و عدل
- ۷۰- آشنایی با نقاط قوت و ضعف تمون جدید علاوه بر آن که قدرت تأثیر گذاری ما را افزایش می دهد، چه فوایدی دارد؟ به ما کمک می کند که در راستای احیای تمدن اسلامی، از نقاط قوت و ضعف این تمدن بهره مند شویم و از ضعف هاعبرت بگیریم.
- ۷۱- مصرف زدگی نتیجه کدام دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید است و سرانجام این اندیشه چیست؟ انسان صرفاً یک موجود زنده طبیعی مانند دیگر موجودات ولی پیچیده تر است- بی توجهی به بعد معنوی و فطرت الهی
- ۷۲- توجه گسترده کشورهای اروپایی به حقوق، قانون و ساختار حکومت، عکس العملی در برابر چه چیزی بود؟ که ابتدا چگونه اتفاق افتاد؟ حاکمیت نامطلوب کلیسا- ترجمه آثار اسلامی
- ۷۳- وارد شدن بیشترین آسیب به نهاد خانواده معلول چه چیزی در تمدن جدید است؟ نگاه مادی به انسان به ویژه در حوزه روابط زن و مرد
- ۷۴- بی معنا شدن ضابطه و معیار مذهبی یا اخلاقی که منشاء الهی داشته باشد از تبعات چه چیزی است؟ بی بندباری جنسی
- ۷۵- اعتقاد رهبران کلیسا در خصوص تعقل چه بود؟ تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می شود.
- ۷۶- در تمدن جدید اعتقاد رهبران کلیسا، در منع انتشار نظریات جدید، برخاسته از چه چیزی بود؟ مخالف با نظرات سابق را مخالفت با دین دانستن
- ۷۷- الف) دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید در خصوص انسان چیست؟ ب) به چه نتیجه ای منجر شد؟ انسان صرفاً یک موجود زنده طبیعی مانند دیگر موجودات ولی پیچیده تر است- غفلت از تکامل بعد معنوی
- ۷۸- الف) در چه صورتی وضع حاکم در تولید فیلم ها، رمان ها ب) و تصاویر تبلیغاتی (از زنان) در تمدن جدید تغییر می کرد؟ بعد معنوی والهی انسان دارای اهمیت بود- ب) به زنان آن گونه که دین اسلام بها می داد، شخصیت داده می شد.
- ۷۹- زمینه های پیدایش تمدن جدید را نام ببرید؟ ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده ۲- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها
- ۸۰- آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید؟ ۱- رشد سریع علم ۲- توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت
- ۸۱- آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید؟ ۱- مصرف زدگی ۲- نابودی طبیعت ۳- علم زدگی
- ۸۲- آثار مثبت حوزه قسط و عدل در تمدن جدید را نام ببرید؟ ۱- توجه به قانون ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت
- ۸۳- آثار منفی حوزه قسط و عدل در تمدن جدید را نام ببرید؟ ۱- ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار ۲- افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان ۳- جهان نظامی ده و محصور در تسلیحات
- ۸۴- برخی از آسیب های تمدن جدید در حوزه خانواده را نام ببرید؟ ۱- فروپاشی نهاد خانواده ۲- بی بند وباری جنسی ۳- استفاده ابزاری از زنان

۸۵- آثار مثبت تمدن جدید و مسیحیت در اروپا را بنویسید؟ ۱- با ظهور این تمدن ف مردم بت پرست اروپا به یک دین الهی معتقد شدند، بت ها و بت خانه ها از بین رفت ۲- اتحاد و یکپارچگی در سرزمین اروپا حاکم شد ۳- بناهای عظیم و باشکوه مذهبی ساخته شد ۴- کتابهایی در اخلاق ، معنویت و فرهنگ نگارش یافت و آثار هنری بزرگی پدید آمد.

۸۶- عقاید غلط اروپاییان در قرون وسطی و آثار منفی آن را بنویسید؟ (۴ مورد) ۱- آنان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می آید. ۲- اعتقاد داشتند که مسیح (ع) خود رابه عنوان تاوان گناهان بشریت فدا کرد و به دار آویخته شد ۳- اعتراف به گناهان در حضور کشیش ، آیین دیگری بود که توسط مبلغین میان مسیحیان رواج یافت ۴- عبادت و راز و نیاز با خدا نیز به روز معینی در هفته و در محل کلیسا و در حضور کشیشان اختصاص یافت.

۸۷- اروپا در قرون وسطی از کدام ثمرات تمدن اسلامی استفاده کردند؟ ۱- کتاب های دانشمندان مسلمان ۲- علاقه به پژوهش و آزمایش تجربه افزایش یافت ۳- نقادی رهبری کلیسا شروع شد ۴- حقوق و قانون مورد توجه واقع گردید ۵- خردورزی در دستور کار قرار گرفت.

۸۸- سخنان دانشمندان در خصوص تأثیر پذیری اروپا از تمدن اسلامی را بنویسید؟ منتگمیری وات: علم و فلسفه اروپا بدون کمک گرفتن از فرهنگ اسلام توسعه نمی یافت. ویل دورانت: بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی همچون معماری، اسلحه سازی و... را مدیون صنعتگران مسلمان می داند.

سؤالات درس سیزدهم مسئولیت بزرگ ما - رشته انسانی

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- ما به عنوان ایرانی مسلمان دوتجربه راپشت سر گذاشتیم ، یکی برجیدن نظام.....وابسته به بیگانه و برپاساختن نظامی متکی برای مردم.....اسلام و دیگری پیروزی در دفاع مقدس. استبدادی- قوانین
- ۲- دوتجربه ملت مسلمان ایران ، اعتقاد مردم دیگرکشورها رابه تأثیربه غیب در پیروزی و اثرات سازنده حکومت مبتنی بر.....افزایش داد. ایمان- دین اسلام
- ۳- دوتجربه ملت مسلمان ایران، مردم دیگرکشورها رانسبت به قدرت های استکباری حاکم برجهان آگاه کرد و برای رسیدن بهو.....مشتاق تر و تشنه تر ساخت. معنویت- عدالت
- ۴- گذشته در بردارنده تجربه های فراوان است که.....و..... ما را افزایش می دهد و ما را به تصمیم گیری های درست تر نزدیک می سازد. بصیرت- روشن بینی
- ۵- شناخت دنیای جدید نیز جهت درک درست.....و.....روش های مؤثر ، ضروری و لازم است. واقعیت ها- انتخاب
- ۶- خانواده کانون رشد.....و.....و محل تربیت نسل های خلاق و توانمند و با همت است. فضیلت ها- پاکی ها
- ۷- تحکیم بنیان خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه ، کاهشو.....و حضور انسانهای با فضیلت و کارآمد می گردد. فساد- جرم
- ۸- اگر بنیان خانواده سست شود،و.....گسترش می یابد و نسل هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت های اجتماعی را برعهده می گیرند. فساد - تباهی
- ۹- حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام با انجام دسته ای از اقدامات فردی یا گروهی پراکنده امکان پذیر نیست بلکه نیازمند جامعه ایو.....است. مستحکم- توانمند
- ۱۰- باید بکوشیم جامعه خود را به شاخص های تمدن متعالی اسلام نزدیک کنیم و در آن صورت است که می توانیم به جامعه ایو.....برای دیگران تبدیل شویم. اسوه- نمونه
- ۱۱- برای معرفی تمدن متعالی اسلام و شاخص های آن درجهان به.....و.....نیاز است که محل تولید فکر و اندیشه و تبلیغ فرهنگ متعالی اسلام درجهان می یابد. کانون- مرکزی
- ۱۲- اگر بنیان های جامعه خود راکنیم و نقاط.....این جامعه را برطرف کنیم می توانیم به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل شویم. مستحکم- ضعف
- ۱۳- پیشرفت علمی ، پایه هاییک ملت را تقویت و مانع.....بیگانگان می شود. استقلال- تسلط
- ۱۴- استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهمترین عامل برایدر میان افکار عمومی جهان است. حضور کارآمد
- ۱۵- کشوری که مردم آن از علم بی بهره می باشند هرگز به.....خود دست نخواهند یافت. حقوق
- ۱۶- ملتی که به توانایی خود ایمان و باور دارد.....رابه سرعت فتح خواهد کرد. قله های افتخار
- ۱۷- میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسبو.....برقرار باشد. منطقی- معقول

- ۱۸- دین اسلام یک دین است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. منطقی - استدلالی
- ۱۹- دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس تنظیم شده است. حکمت الهی
- ۲۰- امروزه ابزارهای رساندن پیام بسیار متنوع و گسترده شده است این ابزارها به همان میزان که می توانند در استخدام حق قرار بگیرند می توانند حامل پیام های باشند و به مردم کمک کنند. باطل - گمراهی
- ۲۱- باید هوشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق و حقیقت نمی روند بلکه سدّ راه می شوند. حق جویی - حق پرستی

- ۲۲- نمونه حق سیتیزی و زورگویی در عرصه جهانی ، اقدامات در فلسطین اشغالی است. صهیونیست ها
- ۲۳- باشناخت دقیق فرصت ها، مردم دنیا را باید نسبت به شرایط سخت و ظالمانه ای که در آن قرار گرفته اند آگاه کنیم و با زنده کردن روحیه به تقویت جبهه عدالت خواهان بپردازیم. جهاد - مبارزه

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید

- ۲۴- تحقق تمدن آرمانی اسلام، یک بلند پروازی است. غلط
- ۲۵- برچیدن نظام استبدادی وابسته به بیگانگان یکی از تجربه های ملت ایران است. صحیح
- ۲۶- دو تجربه ملت ایران (برچیدن نظام استبدادی و پیروزی در جنگ تحمیلی) هیچ تأثیری بر ملت های جهان نداشته است. غلط
- ۲۷- اولین اقدام در حوزه تقویت توانایی فردی ، تقویت ایمان واراده است. غلط
- ۲۸- شناخت دنیای جدید جهت درک درست واقعیت ها و انتخاب روش های مؤثر ضروری و لازم نیست. غلط
- ۲۹- خانواده کانون رشد فضیلت ها و پاکی ها و محل تربیت نسل های خلاق ، توانمند و با همت است. صحیح
- ۳۰- تحکیم بنیان خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه و کاهش فساد و جرم است. صحیح
- ۳۱- اگر بنیان خانواده سست شود فساد و تباهی گسترش می یابد و نسل هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت های اجتماعی برعهده می گیرند. صحیح
- ۳۲- حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، با انجام دسته ای از اقدامات فردی یا گروهی پراکنده امکان پذیر است. غلط
- ۳۳- برای تبدیل شدن به جامعه اسوه و نمونه باید کوشید جامعه خود را به شاخص های تمدن جدید غرب نزدیک کنیم. غلط
- ۳۴- در صورتی می توانیم کانون اصلی تبلیغ اسلام شویم که بنیان های جامعه خود را مستحکم کنیم و نقاط ضعف جامعه را برطرف کنیم. صحیح
- ۳۵- از جمله اقدامات برای همراه کردن دیگران با خود (برای تحقق تمدن متعالی اسلام) تقویت معرفت دینی است. صحیح
- ۳۶- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری اولین اقدام برای تحکیم پایه های جامعه خود است. غلط
- ۳۷- پیشرفت علمی ، پایه های اقتصادی یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. غلط
- ۳۸- استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهمترین عامل برای حضور در میان بازارهای نظامی جهان است. غلط
- ۳۹- یک کشور ضعیف بطور طبیعی منزوی می شود و همراهی و همدلی در دنیا نمی یابد. صحیح
- ۴۰- ملتی که به توانایی خود ایمان و باور دارد قلیه های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد. صحیح
- ۴۱- پیام اسلام ، پیامی مطابق با فطرت انسانهاست. هر انسان حقیقت طلب و روشن ضمیری که جویای حقیقت است بطور طبیعی جذب آن می شود. صحیح

- ۴۲- میان یک پیام و روش تبلیغ آن هیچ تناسبی وجود ندارد. غلط
- ۴۳- دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی نیست بلکه فقط آموزه ها و احکام آن براساس حکمت است. غلط
- ۴۴- دین اسلام را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد. صحیح
- ۴۵- امروزه ابزارهای رساندن پیام متنوع اند که فقط در استخدام حق اند. غلط
- ۴۶- اگر واقع بینانه نگاه کنیم در می یابیم که دعوت به حق و عدالت را نباید منحصر به صحبت و شعار کنیم ، بلکه برای تحقق سخن حق باید برنامه ریزی کرد. صحیح

- ۴۷- با شناخت دقیق فرصت ها ، مردم دنیا باید نسبت به شرایط سخت و ظالمانه ای که در آن قرار گرفته ، آگاه کنیم صحیح
- ۴۸- با اقتداء به امام خمینی ، عزت و کرامت ذاتی انسانها را باید به آنها یاد آوری کنیم. صحیح

سؤالات کوتاه پاسخ و تشریحی

- ۴۹- هدف بزرگ ما مسلمانان چیست و دور از دسترس تلقی کردن این هدف چه اشکالی دارد؟ احیای تمدن اسلامی - دریافت سطحی از توانمندی ذاتی انسان و قدرت جوانان و نوجوانان و عدم آشنایی با آموزه های اسلام

- ۵۰- مهمترین عامل برای حضور کارآمد در افکار عمومی چیست؟ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور و پیشرفت و تعالی
- ۵۱- عامل تقویت و استحکام پایه های استقلال یک ملت چیست؟ پیشرفت علمی
- ۵۲- ضعف پایه های علمی یک کشور چه نتیجه ای در پی دارد؟ عدم دستیابی به حقوق خود
- ۵۳- برنامه ای که ما را در راه دستیابی به احیای تمدن اسلامی یاری نماید، باید دارای چه خصوصیتی باشد؟ ما را به سطح لازم از توانمندی ارتقا دهد و قدرت لازم برای ایفای نقش در جهان کنونی را به ما ببخشد.
- ۵۴- بنا به سخنان مقام معظم رهبری مایه اقتدار ملی چیست و چه خصوصیتی دارد؟ علم- درون جوش و درون زاست.
- ۵۵- با توجه به پیام امام خمینی (ره) دشمنان تاجه حدی استقلال و آزادی ما راتحمل می کند؟ مرزی جز عدول از همه هویت ها و ارزش های معنوی و الهی مان نمی شناسند.
- ۵۶- با توجه به آیه شریفه (ادع الی سبیل ربک...) دومین روشی که برای گفتگو با مردم و رساندن پیام الهی به کار می رود چه روشی است و نشان دهنده کدام صفت اسلام است؟ اندز نیکو- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام
- ۵۷- اگر بگوییم : « پیام اسلام پیامی مطابق با فطرت انسان است » این عبارت بیانگر کدام وظیفه ما برای احیای تمدن اسلامی است ؟ حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی
- ۵۸- چرا گروهی از اهل باطل نه تنها زیر بار حق و حقیقت نمی روند بلکه سدّ راه آن نیز می شوند و این گروه تا چه زمانی آرام نمی گیرند؟ گسترش عدالت ، منافع آن ها را تهدید می کند- همه را تابع خود کنند و یوغ اسارت برگردن دیگران بیفکنند.
- ۵۹- به فرموده امام خمینی (ره) اصل و اساس سیاست ما با بیگانگان باید توجه بر چه محوری باشد؟ دشمنان ما و جهان خواران ، مرزی جز عدول از همه هویت ها و ارزش های معنوی و الهی مان نمی شناسند.
- ۶۰- کدام آیه شریفه ، مردود بودن توسل به روش های فریبکارانه یا تعصب های جاهلانه برای جلب نظر مردم به دین اسلام را اعلام می دارد؟ « ادع الی سبیل ربک باحکمه و الموعظه الحسنه و جادلهم بالتی هی احسن »
- ۶۱- چه کشوری هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت و در چه صورتی یک ملت به معنای حقیقی کلمه عالم می شود؟ مردم آن از علم بی بهره باشند- استعداد های یک ملت به کار افتد.
- ۶۲- حضرت ابراهیم (ع) و حضرت اسماعیل (ع) با بالا بردن بنای خانه کعبه بنای چه جامعه ای را گذاشتند و به جز دعایشان برای خود، چه درخواستی از خدا کردند؟ جامعه توحیدی- ذریه و نوادگانی به آنان عطا کند که ادامه دهنده راه توحید و اسلام باشند.
- ۶۳- اگر واقع بینانه نگاه کنیم ، در می یابیم که دعوت به حق و عدالت را نباید منحصر به صحبت و شعار کرد، بلکه برای تحقق سخن حق چه اقدامی باید انجام داد و چگونه میسر است؟ قیام نمود و موانع حق پرستی را در کل جهان زدود- تلاش و آمادگی برای شهادت در راه خدا و تحمل همه سختی های راه
- ۶۴- تحکیم بنیان خانواده به عنوان کانون رشد فضیلت ها و محل تربیت نسل های توانمند و با همت چه ثمراتی خواهد داشت؟ رشد فضایل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان های با فضیلت و کارآمد
- ۶۵- استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد ، تقویت اتحاد ملی و عمل به وظیفه امر به معروف و نهی از منکر همگی از عوامل مهم چه امری هستند؟ استحکام نظام اسلامی
- ۶۶- عوامل مهم استحکام نظام اسلامی کدامند؟ استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد ، تقویت اتحاد ملی و عمل به وظیفه امر به معروف و نهی از منکر
- ۶۷- اگر گفته شود : « حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند » بر کدام یک از مسئولیت های ما به عنوان مسلمان تأکید شده است و در چه حوزه ای مورد توجه قرار می گیرد؟ ترسیم چهره منطقی دین اسلام- علم
- ۶۸- دو تجربه ملت مسلمان ایران را بنویسید؟ یکی برچیدن نظام استبدادی وابسته به بیگانه و برپاساختن نظامی متکی بر آرای مردم و قوانین اسلام و دیگری پیروزی در دفاع مقدس
- ۶۹- دو تجربه ملت مسلمان ایران، چه تأثیری بر ملت جهان دارد؟ این دو تجربه هم اعتقاد مردم دیگر کشورها را به تأثیر ایمان به غیب در پیروزی و اثرات سازنده حکومت مبتنی بر دین اسلام افزایش داد و هم آنان را نسبت به قدرت های لستکباری حاکم بر جهان آگاه تر کرد و برای رسیدن به معنویت و عدالت مشتاق تر و تشنه تر ساخت و این ارزش ها را به خواست عمومی بسیاری از ملت تبدیل کرد.
- ۷۰- چرا تحقق تمدن آرمانی اسلام در نگاه ابتدایی بلند پروازی به نظر می رسد و رسیدن به آن هدف دور از دسترس تلقی می شود ؟ این ناشی از یک دریافت سطحی از توانمندی ذاتی انسان و قدرت مردم هوشمند جامعه و جوانان و نوجوانان پاک اندیش و عدم آشنایی با آموزه های بیدار کننده اسلام می باشد.

- ۷۱- ایجاد تمدن اسلامی نیازمند چه برنامه ای است؟ برنامه ای که ما را به سطح لازم از توانمندی برساند و قدرت لازم را برای ایفای نقش در جهان کنونی به ما ببخشد
- ۷۲- برای دستیابی به تمدن آرمانی اسلام، باید چه اقداماتی انجام دهیم؟ ۱- تقویت توانایی های فردی ۲- تحکیم بیان خانواده ۳- تحکیم پایه های جامعه خود ۴- حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی
- ۷۳- برای تقویت توانایی های فردی چه اقداماتی لازم و ضروری است؟ ۱- تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت ۲- تقویت ایمان و اراده
- ۷۴- برای اینکه بتوانیم به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل شویم و بهترین مبلغ اسلام در جهان باشیم چه اقداماتی باید انجام دهیم؟ ۱- شناسایی ضعف ها و کمبود ها و تلاش در جهت اصلاح آنها ۲- همراه کردن سایر افراد جامعه با خود ۳- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری ۴- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۵- تقویت عزت نفس عمومی
- ۷۵- برای حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی چه اقداماتی باید انجام دهیم؟ ۱- ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام ۲- استفاده از بهترین و کارآمدترین روش ها برای رساندن پیام ۳- مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر
- ۷۶- تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت که از جمله اقدامات لازم برای تقویت توانایی های فردی می باشد را توضیح دهید؟ اجرای هر طرحی، بدون آگاهی از موفقیت ها و شکست های قبلی میسر نیست. گذشته، دربردارنده تجربه های فراوان است که بصیرت و روشن بینی ما را افزایش می دهد و ما را به تصمیم گیری های درست تر نزدیک می سازد شناخت دنیای جدید نیز جهت درک درست واقعیت ها و انتخاب روش های مؤثر، ضروری و لازم است پس هر یک از ما باید برنامه ای برای آشنایی دقیق با تمدن بزرگ اسلامی و شرایط جهانی که در آن زندگی می کنیم، تنظیم کنیم.
- ۷۷- تقویت ایمان و اراده که از جمله اقدامات لازم برای تقویت توانایی های فردی می باشد را توضیح دهید؟ مشارکت در این اقدام بزرگ نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزت نفس، توکل و اعتماد به خداوند، شجاعت، پایداری، عزم و اراده قوی است.
- ۷۸- چرا تحکیم بنیان خانواده برای تحقق تمدن آرمانی اسلام لازم است؟ چون خانواده کان و ن رشد فضیلت ها و پاکی ها و محل تربیت نسل های خلاق، توانمند و با همت است. تحکیم این بنیان سبب رشد فضائی اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و جرم و حضور انسان های بافضیلت و کارآمد می گردد. اگر بنیان خانواده سست شود، فساد و تباهی گسترش می یابد و نسل هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند، مسئولیت های اجتماعی را برعهده می گیرند.
- ۷۹- چرا تحکیم پایه های جامعه خود برای تحقق تمدن آرمانی اسلام لازم است؟ (چگونه می توانیم به جامعه ای اسوه و نمونه برای دیگران تبدیل شویم؟) چون حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، با انجام دسته ای از اقدامات فردی یا گروهی پراکنده امکان پذیر نیست، بلکه نیازمند جامعه ای مستحکم و توانمند است. بنابراین، باید بکوشیم جامعه خود را به شاخص های تمدن متعالی اسلام نزدیک کنیم و در آن صورت است که می توانیم به جامعه ای اسوه و نمونه برای دیگران تبدیل شویم.
- ۸۰- برای معرفی تمدن متعالی اسلام و شاخصه های آن در جهان و علاقه مند ساختن مردم به افکار و اندیشه های اسلامی به چه چیزی نیاز است؟ به کانون و مرکزی نیاز است که محل تولید فکر و اندیشه و تبلیغ فرهنگ متعالی اسلام در جهان باشد.
- ۸۱- شناسایی ضعف ها و کمبود ها و تلاش در جهت اصلاح آنها، که از جمله اقدامات لازم برای تبدیل شدن به کانون اصلی تبلیغ اسلام می باشد را توضیح دهید؟ جامعه ای که اکنون در آن زندگی می کنیم، در کنار برخورداری از نقاط قوت فراوان، ضعف ها و کاستی هایی همچون بی عدالتی، تجمل گرایی و... دارد که می تواند مانعی مهم در جهت تحقق تمدن اسلامی باشد از این رو لازم است به عنوان یک نوجوان معتقد و عدالت طلب، به دقت کمبود ها و آسیب های جامعه فعلی را شناسایی کنیم و با شجاعت در جهت اصلاح این آسیب ها گام برداریم.
- ۸۲- مقام معظم رهبری در مورد ضرورت شناسایی ضعف ها و کمبودها و تلاش در جهت اصلاح آنها چه می فرمایند؟ احتیاج است به یادآوری این آرمان ها با همان زبان جوان مؤمن انقلابی که از خصوصیاتش صراحت است، از خصوصیاتش شجاعت در گفتار است، اینکه شجاعانه حرف خودش را بزند... این احساس روحیه تهاجم را در جوان دانشجو و جوان انقلابی، من کاکلا قبول دارم. بایستی ارزش ها به صورت صریح و هوشیارانه دائما مطالبه بشوند.
- ۸۳- با چه اقداماتی می توان برای تحقق تمدن آرمانی متعالی اسلام، افراد جامعه را با خود همراه کرد؟ ۱- باید این رسالت بزرگ و متعالی را برای دوستان، نزدیکان و افراد جامعه خود تبیین کنیم ۲- با تشکیل گروه های مطالعاتی خود جوش در میان خویشان و هم کلاسان و دوستان صمیمی زیر نظر یک راهنمای باتجربه، ۳- با تولید محتواهای رسانه ای مؤثر درباره تمدن اسلامی و شاخص های آن ۴- با تقویت معرفت دینی خود و اطرافیان ۵- با حضور آگاهانه و حساب شده در فضای مجازی برای تبلیغ اندیشه درست دینی.
- ۸۴- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری که از جمله اقدامات لازم برای تبدیل شدن به کانون اصلی تبلیغ اسلام می باشد را توضیح دهید؟ (تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری که از جمله اقدامات لازم برای تحکیم پایه های جامعه خود می باشد را توضیح دهید؟) پیشرفت علمی، پایه

های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. هر یک از ما باید بکوشیم با همت بلند و پشتکار فراوان، استعداد خود را به کار بگیریم تا به مرتبه ای از قدرت علمی برسیم که توجه دیگر ملت رب به سوی خود جلب کنیم.

۸۵- آیا پیشرفت های اخیر دانشمندان جوان کشور ما در رشته های مختلف علمی کافی است؟ خیر قدم های اولیه ای است که باید با همت بلند تر و عزم قوی تر ادامه یابد و همه عرصه های دانش را بپیماید.

۸۶- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی که از جمله اقدامات لازم برای تحکیم پایه های جامعه خود می باشد را توضیح دهید؟ (چرا استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است؟) یک کشور ضعیف ، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد ، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر ، از مهمترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

۸۷- مهمترین عوامل استحکام نظام اسلامی کدامند؟ استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد ، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر

۸۸- تقویت عزت نفس عمومی چگونه می تواند اقدامی لازم برای تحقق تمدن آرمانی اسلام باشد توضیح دهید؟ ملتی که به توانایی خود ایمان و باور دارد و عبارت « ما می توانیم» را، نه صرفا در لفظ، که در «عمل» بیان می کند، قله های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد . ایمان و باور به اینکه « ما می توانیم» زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه ای برای پیمودن راه و گذر از گردنه های سخت است. آن خود باوری که پیامبر(ص) گرامی اسلام در باران اندک خود به وجود آورد، سبب شد در شهر کوچک مدینه امتی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند و از همان ابتدا برای آزادی ستم دیدگان جهان و گسترش توحید در تمام دنیا برنامه ریزی نماید.

۸۹- عبارت « ما می توانیم» چه تأثیری در تحقق تمدن آرمانی اسلام دارد؟ ایمان و باور به اینکه « ما می توانیم» زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه ای برای پیمودن راه و گذر از گردنه های سخت است.

۹۰- آن خود باوری که پیامبر گرامی اسلام(ص) در شهر کوچک مدینه ایجاد کردند چه تأثیری در تحقق تمدن متعالی اسلام داشت؟ آن خود باوری که پیامبر(ص) گرامی اسلام در باران اندک خود به وجود آورد، سبب شد در شهر کوچک مدینه امتی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند و از همان ابتدا برای آزادی ستم دیدگان جهان و گسترش توحید در تمام دنیا برنامه ریزی نماید.

۹۱- ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام که از جمله اقدامات لازم برای حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی می باشد را توضیح دهید؟ میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد. حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند. دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هراموزه و حکم آن بر اساس حکمت الهی تنظیم شده است . چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را سمت آن جلب نمود. ما باید از همان روش هایی که خداوند در قرآن کریم به پیامبر گرامی اش آموزش داده استفاده کنیم و بهره ببریم.

۹۲- دین اسلام را باید با چه روشی تبلیغ کرد و از چه روش هایی باید اجتناب نمود؟ چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را سمت آن جلب نمود. ما باید از همان روش هایی که خداوند در قرآن کریم به پیامبر گرامی اش آموزش داده استفاده کنیم و بهره ببریم.

۹۳- چرا می توان گفت که شبکه جهانی اطلاع رسانی (اینترنت) مهم ترین نمونه ، حامل پیام باطل و گمراه کننده مردم است؟ چون توسط کسانی تأسیس و مدیریت می شود که نه تنها به دنبال حقیقت نیستند بلکه می خواهند باطل را حق جلوه دهند تا مردم دنیا باطل را جای حق گذاشته و از آن پیروی کنند.

۹۴- چرا همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زی بار حق و حقیقت نمی روند، بلکه سذراه حق جویی و حق پرستی می شوند؟ زیرا گسترش عدالت، منافع آنها را برهم می زند. این گروه تاهمه را تابع خمود نکنند و یوغ اسارت برگردن دیگران نیفکنند، آرام نمی گیرند.

۹۵- چرآنمونه بارز حق ستیزی و زور گوئی در عرصه جهانی، اقدامات صهیونیست ها در فلسطین اشغالی است؟ چون فجایع و ظلم هایی که امروزه در فلسطین رخ می دهد، برکسی پوشیده نیست و تاکنون سازمان های بین المللی ده ها قطنامه در محکومیت چنایات رژیم صهیونیستی صادر کرده اند، اما این قطنامه ها نتوانسته اند در رویه های ظالمانه این رژیم غاصب اندک تأثیری داشته باشد.